

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÜRÜN GRUBU ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

2020

Ankara

Versiyon 1.0

İÇİNDEKİLER

Kılavuzun kullanımı	4
Bölüm A: Genel Bilgi	5
1 Giriş	5
1.1 Ürünüm Çevre Etiketini için uygun mu?	5
1.2 Kriterlerin amaçları	5
1.3 Çevre Etiketini'ne kimler başvurabilir?	6
1.4 Nereye başvurmalıyım?	6
1.5 Başvuru neleri kapsar?	6
1.6 Çevre Etiketini kullanım hakkımı nasıl uzatırım veya değiştiririm?	6
1.7 Sürekli kontrol – başvuru sahibinin sorumluluğu	7
1.8 Kriterlere uyumun değerlendirilmesi	7
1.9 Maliyetler	7
2 Başvuru süreci	9
1. Adım: Bakanlık ile iletişime geçme	10
2. Adım: Beyan, test ve doğrulama gereklilikleri	10
3. Adım: Dosya ve başvuru formunu derleyip sunma	10
4. Adım: Değerlendirme	11
5. Adım: Etiketini Verilmesi ve Kullanımı	12
2.1 Kriterlerin güncellenmesi	12
2.2 Kontrol listesi: Uygulama yöntemi	14

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

BÖLÜM B: Ürün Değerlendirme ve Doğrulama.....	15
BÖLÜM C: Başvuru Formu.....	56
BÖLÜM D: Beyan ve Taahhüt Uygulama Örnekleri.....	57
BÖLÜM E: Kontrol listesi.....	85
BÖLÜM F: Taslak Sözleşme Örneği.....	88

Kılavuzun kullanımı

Kılavuz, 19 Ekim 2018 tarih ve 30570 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Çevre Etiket Yönetmeliği” kapsamında çevre etiketi kullanıcısı ünvanını almak isteyen gerçek/tüzel kişileri yürürlükte olan kriter gerekliliklerine uygun

= Kayda değer veya önemli bilgi.

= Önemli açıklama

= Gerekli durumlarda beyanlara ilişkin bağlantılar dahil olmak üzere kriter uyumunu doğrulamak için gerekli belgeler.

olarak başvuru sürecinde yönlendirmek için hazırlanmıştır. Kılavuz içerisinde aşağıdaki semboller kullanılmaktadır:

Kılavuz şu şekilde yapılandırılmıştır:

Bölüm A: Genel Bilgiler – Çevre Etiket başvuru sürecinin ayrıntıları ve başvuru hakkında sıkça sorulan soruların cevaplarına ilişkin bilgiler sağlar.

Bölüm B: Ürün Değerlendirme ve Doğrulama – Elde yıkama bulaşık deterjanı ürün grubuna yönelik yayımlanmış çevre etiketi kriterleri doğrultusunda başvuru sahibi tarafından değerlendirme ve doğrulama süreci için gereken hesaplama, test, analiz, ölçüm, sertifika, bilgi ve belgelerin nasıl olması gerektiğine dair bilgiler sağlar.

Bölüm C: Başvuru Formu –Tüm başvuru sahipleri tarafından doldurulması gereken başvuru formunu ve açıklamalarını içerir.

Bölüm D: Beyanlar – Beyanlar başvuru sürecinin bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Bölüm B’de (Ürün Değerlendirme ve Doğrulama) istenilen hesaplama, test, analiz, ölçüm, sertifika, bilgi ve belgelerin doğruluğu ve tüm gerekliliklerin yerine getirildiği ilgili yetkili tarafından imzalanarak ve kaşelenerek beyan edilir.

Bölüm E: Kontrol Listesi – Başvuru sahibine, başvuruyu göndermeden önce olası eksikleri giderme ve yapılacak işlerin/ hazırlanacak belgelerin hatırlatılması amacıyla düzenlenmiştir. Böylece başvuru değerlendirmesi sürecinde olası zaman kayıplarının azaltılması amaçlanmıştır.

Bölüm A: Genel Bilgiler

1 Giriş

Bu başvuru kılavuzu Çevre Etiketleri başvurusuna yardımcı olmak için hazırlanmıştır. Belirlenmiş çevre etiketi kriterlerini karşılamak için gerekli tüm veri, test ve belgelere ilişkin genel bir özet sunmaktadır.

Kriterlerin güncel halleri Bakanlığın aşağıdaki adresinde bulunabilir:

<https://cevreetiketi.csb.gov.tr/>

Lütfen başvuru formunu doldurmadan önce ürün grubunuzla ilgili yayımlanmış olan çevre etiketi kriterler belgesini dikkatlice okuyunuz!

1.1 Ürünüm Çevre Etiketleri için uygun mu?

Ürün grubu kapsamında hangi tür ürünlerin yer aldığı Bakanlıkça yayımlanan çevre etiketi kriterlerinde belirtilmektedir.

Bu kapsamda, "Elde yıkama bulaşık deterjanı" ürün grubu; çatal-bıçak, tencere, tava ve kaplar dahil olmak üzere cam eşyalar, tabaklar ve mutfak eşyaları gibi eşyaların el ile yıkanması için üretilmiş ve pazarlanmış deterjan ürünlerinden oluşur. Ürün grubu, hem hususi hem de ticari kullanıma yönelik ürünleri kapsamaktadır. Elde yıkama bulaşık deterjanı ürünleri, kimyasal maddelerin bir karışımı olup, üretici tarafından bilinçli olarak ilave edilmiş mikroorganizmaları içermemelidir.

Herhangi bir açıklama talep edilmesi durumunda destek için cevreetiketi@csb.gov.tr adresinden iletişim sağlanabilir.

1.2 Kriterlerin amaçları

Çevre Etiketleri, bir ürünün yaşam döngüsünün her aşamasında çeşitli çevresel etkileri en aza indirmeyi hedefler. Kriterler, daha az çevresel etkiye sahip ürünlere ulaşılması amacıyla oluşturulmuş olup, değişen üretim prosesleri ve çevresel hassasiyete bağlı olarak gerekli görüldüğünde güncellenmektedir.

Her bir ürün/hizmet grubu için Çevre Etiketini geçerli ve güncel kriterler aşağıdaki adreste bulunmaktadır:

<https://cevreetiketi.csb.gov.tr/>

i Kılavuz sadece yol gösterme- bilgilendirme amaçlıdır; herhangi bir yasal geçerliliği yoktur ve hiçbir şekilde yasal mevzuatın yerine geçmez. Kılavuzdaki belirli hususlara ilişkin tereddüt oluşması durumunda, lütfen doğrudan Bakanlığa başvurunuz!

1.3 Çevre Etiketine kimler başvurabilir?

Üreticiler, imalatçılar, ihracatçılar, ithalatçılar, hizmet sağlayıcılar, toptancı ve perakende satıcılar, Bakanlık tarafından uygun görülen ve çevre etiketi alınmasında menfaati olan kişi ve kuruluşlar, belirtilen formata uygun olarak istenen bilgi ve belgelerle çevre etiketine müracaat edebilir.

1.4 Nereye başvurmalıyım?

Ürünlerine çevre etiketi almak isteyenler 2.Bölümde tanımlanan başvuru sürecinde istenilen belgeleri tamamlayarak Bakanlığa başvuru yapmalıdırlar.

1.5 Başvuru neleri kapsar?

Bir Çevre Etiketini başvurusu kriterleri sağlayan ve çevre etiketi alınması talep edilen ürün(ler)i kapsamalıdır. Üretici tarafından çevre etiketi alınan herhangi bir ürünün farklı bir isim/marka altında kullanılması ve piyasaya sürülen isim/marka için çevre etiketi kullanılması talep edilmesi durumunda yeni bir başvuru yapılması gerekmektedir.

i Ürün veya hizmet grubu: Aynı amaca hizmet eden ve kullanım açısından aynı olan veya benzer fonksiyonel özellikleri olan ve tüketici tarafından benzer olarak algılanan ürün veya hizmetler bütünüdür.

1.6 Çevre Etiketini kullanım hakkımı nasıl uzatırım veya değiştiririm?

Çevre etiketi kullanımı 4 yıl süre için verilir. Süre bitiminden 180 gün önce talep edilmesi halinde Bakanlık tarafından teknik inceleme komisyonuna yaptırılan değerlendirme sonucunda etiket geçerlilik süresi uzatılabilir.

Çevre Etiketi kullanıcısı, kriterlere uyumu etkilemeyen diğer önemli değişiklikleri de yazılı olarak bildirmelidir (geçici onarım, sezonluk kapanma, grev vb.).

Çevre etiketi kullanıcısı, sözleşme kapsamında yer alan ürünlerinin dışında farklı ürün veya ürünlerinde çevre etiketi kullanmak istemesi durumunda yeni bir başvuru yapmalıdır.

i Çevre etiketi kullanıcısı: Ürettiği, imal ettiği, ihraç ettiği, sunduğu, toptancı veya perakendeci olarak piyasaya sürdüğü ürün veya hizmetler için bu Yönetmelik usul ve esaslarına göre kendisine Bakanlık tarafından çevre etiketi verilmiş kişi veya kuruluş,

! Ürün veya hizmet üzerinde yapılacak kriterlere uyumu ve çevresel performansının değerlendirilmesini etkilemeyecek değişiklikler için yeni bir başvuru veya çevre etiketi alınması gerekmez. Bu tür değişiklikler Bakanlığa yazılı olarak bildirilmelidir.

1.7 Sürekli kontrol – başvuru sahibinin sorumluluğu

Başvuru sahibi, Çevre Etiketinin verildiği ürün veya hizmetlerin Çevre Etiketi kriterlerine sözleşme süresi boyunca uyum sağlamasından sorumludur.

Çevre Etiketi Kullanıcısının, çevre Etiketi verildikten sonra başvuru dosyasında yer alan şartları güncel tutması gerekmektedir. Çevre etiketi kullanıcısı, yıllık olarak uygunluk raporunu Bakanlığa sunmalıdır. Sürekli test veya ölçümlerin gerekli olduğu durumlarda, çevre etiketi kullanıcısı, test sonuçları ve diğer ilgili belgelerin kaydını tutmaktan sorumludur. Bahse konu kayıtlar kriterlerde ayrıca belirtilmediği sürece devamlı olarak Bakanlığa gönderilmesi gerekmebilir ancak talep edildiği takdirde Bakanlığa sunulmak üzere hazır tutulmalıdır.

Çevre Etiketi geçerlilik süresi boyunca herhangi bir zamanda ürün/hizmet artık kriterlerle uyumlu değilse, bu durum, uyumsuzluk nedenlerinin açıklaması ile birlikte Bakanlığa bildirilmelidir.

1.8 Kriterlere uyumun değerlendirilmesi

Bakanlık çevre etiket kullanıcısının Çevre Etiketi kriterlerine ve sözleşmenin geçerlilik koşullarına uyumunun devamlılığını takip

etmek için gerekli araştırmaları yapabilir. Bu amaçla, çevre etiketi kullanıcısı, uyumun kanıtlanması için talep edebilecek ilgili belgeleri sağlamalıdır.

Bakanlık, çevre etiketi kullanım izni alan ürünün, ilgili kriterlere, Çevre Etiket Yönetmeliği ve sözleşme hükümlerine uygunluğu için her zaman denetleme yapabilir/yaptırabilir.

1.9 Maliyetler

Başvuru sahibi, Çevre Etiket Yönetmeliği'nde belirtildiği şekilde başvuru ve değerlendirmeye ait tüm harcamaları (Resmi belgeler, fatura örnekleri, beyanlar, test-analizler, vb.) karşılamakla yükümlüdür. Çevre etiketi kullanıcısı olabilmek için ilgili maliyetler aşağıdadır;

- Çevre etiketi başvuru ücreti. Başvuru ücreti ödenmeden başvuru değerlendirmeye alınmaz. (Başvuru sahiplerinden alınan ücretin miktarı, her yıl Bakanlık tarafından belirlenir)
- Etiket kullanım ücreti (i Etiket kullanım süresi 4 yıllıktır, kullanım ücreti ise yıllık ödenir)
- Belge hazırlama maliyetleri (Test-analiz yapma-yaptırma, dosya hazırlama, danışmanlık hizmeti alma vb. maliyetler)
- Teknik İnceleme Komisyonu tarafından yaptırılması istenen doğrulamalardan kaynaklanan masraflar başvuru sahibi tarafından karşılanır.

i Bakanlık tarafından alınacak ücretlerin güncel haline aşağıdaki bağlantıdan Birim Fiyat Listesi linkinden ulaşılabilir.

<https://ced.csb.gov.tr/>

i Teknik inceleme komisyonu oluşturma yetkisi Çevre Etiket Yönetmeliği'nin 15'nci maddesinin (ğ) bendi kapsamında Türk Standardları Enstitüsü(TSE)'ne devredildiğinden, TSE tarafından talep edilecek ücretlerin başvuru aşamasında dikkate alınması gerekmektedir.

Detaylı bilgi : <https://cevreetiketi.csb.gov.tr/onemli-dogrulama-surecine-yonelik-yetki-devri-duyuru-410960>

2 Başvuru süreci

Başvuru yapmadan önce detaylı bilgi almak için Bakanlık ile iletişime geçmek başvuru sürecinin daha sağlıklı olması için tavsiye edilmektedir.

Aşağıdaki şekilde Çevre Etiketisi'ne başvuru sürecinde yer alan aşamalar ana hatlarıyla belirtilmektedir:

UYGULAMA AŞAMALARI

**Uygunluk Kararı verilmesi
sonucunda Çevre Etiketisi Kullanım
Sözleşmesi imzalanır.**

Değerlendirme

Teknik inceleme Komisyonu başvuru dosyasını inceler ve yerinde saha ziyareti gerçekleştirilir.

Başvuru Yapılması

Başvuru formu ve başvuru dosyaları dahil olmak üzere tüm belgeler yazılı ve elektronik olarak Bakanlığa sunulur.

Gerekli Bilgi/Belge ve Analiz Sonuçları

İstenen dokümanların doğru formatta olduğu kontrol edilir.

Bakanlık İle İletişime Geçilir

Bu yolla başvuru sürecindeki ön incelemede karşılaşılabilecek sorunlar/eksikler önlenmiş olur.

Adım 1: Bakanlık ile iletişim

Ülkemizde Çevre Etiketleri verme konusunda yetkili kurum, Çevre Etiketleri Yönetmeliği gereği Çevre ve Şehircilik Bakanlığıdır. Talep edilmesi durumunda, Bakanlık, çevre etiketi kullanıcısı olmak için başvuru yapmak isteyenlere çevre etiketi kriterlerinin ayrıntıları ve başvuru dosyasının nasıl oluşturulacağı konusunda ön bilgilendirme yapacaktır.

Adım 2: Beyan, test ve doğrulama gereklilikleri

Çevre etiketi alınması talep edilen ürün veya ürünlerin her bir kriteri nasıl sağladığını belgelemek ve gereken tüm bilgi ve test/analiz sonuçlarının bulunduğu bir başvuru dosyası hazırlamak için Bakanlık internet sayfasında yayımlanan "Elde Yıkama Bulaşık Deterjanı Ürünlerine Çevre Etiketinin Verilmesine Dair Kriterler" dikkate alınmalıdır. Her bir kriter maddesinde ürünle ilgili limitler, bu limitlerin gerektirdiği testler ve metodlar, uyum beyanları veya bağımsız doğrulama gibi *değerlendirme ve doğrulama* gerekliliklerini belirten bir bölüm bulunmaktadır. Başvuru dosyasında sunulan kriterlere ait verinin doğru ve gerekçeli olması esastır; gerek görüldüğü takdirde Bakanlık tarafından sahada kontroller yapılabilmektedir.

Üründe kullanılan tüm maddelerin listesi; kimyasal adı, CAS no., DID no. (DID listesinden elde edilen) ve nihai ürün formülasyonundaki miktarları, işlevi ve formu (kullanılmışsa suda çözünabilir filmler de dahil) belirtilerek yetkili kuruma sunulacaktır. Bu konu ile ilişkili olarak yapılacak çalışmalarda, 27/01/2018 tarihli ve 30314 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Deterjanlar Hakkında Yönetmeliğin Ek-7'nin C bölümünde öngörülen içerik veri belgesi temel alınarak hareket edilmelidir.

Çevre Etiketleri kriterlerinin değerlendirilmesi ve doğrulanması aşamasında, ürün testlerinin yapılması gerektiğinde, testler, 27/01/2018 tarihli ve 30314 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Deterjanlar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1'inde de belirtildiği üzere, ISO 17025 standardı genel gerekliliklerini karşılayan ve usulüne uygun olarak akredite olmuş laboratuvarlarda yapılmalıdır. Değerlendirme ve doğrulama gereklilikleri kapsamında yapılması zorunlu olan test yöntemi için, akredite bir kuruluş bulunmadığının belgelenmesi halinde TS EN ISO/IEC 17025 akreditasyon şartı aranmaz.

i Hesaplamaların, çevre etiketi talep edilen ürün özelinde yapılmasına dikkat edilmelidir.

Tüm test masrafları, doğrulama masrafları ve teknik inceleme komisyonu tarafından yaptırılması istenen doğrulamalardan kaynaklanan masraflar başvuru sahibi tarafından karşılanmalıdır. Başvurmaya karar vermeden önce bu masraflar dikkate alınmalıdır.

Adım 3: Başvuru Dosyasının Hazırlanması

Ürün kriterlerinde belirtilen tüm destekleyici belgeler ve başvuru formundan oluşan bir dosyanın Bakanlığa sunulması gerekmektedir. Başvuru kabul edilirse, başvuru dosyasının bir kopyasının başvuru sahibi tarafından saklanması ve çevre etiketi kullanım süresi boyunca güncel tutulması gerekmektedir. Başvuru dosyası, başvuru formu ile birlikte aşağıdaki bilgi ve belgeleri içerecek şekilde sunulmalıdır.

- a) Başvuran özel ya da tüzel kişinin tanıtımı, adresi, iletişim bilgileri ve başvuru yapacağı ürüne ait başvuru dilekçesi,
- b) Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan şirket kuruluş senedi, ana sözleşmesi veya tüzüğü,
- c) Kurum/kuruluşları temsile yetkili kişi veya kişilerin noter onaylı imza sirküleri,
- ç) Başvuru sahibinin ürün ile ilişkisi,
- d) Ürünün ticari açıdan tanıtılması,
- e) Başvuru ücretinin Bakanlık döner sermaye işletmesi müdürlüğüne hesabına yatırıldığına dair dekont,
- f) Başvuru yapılacak ürün kriterleri ile ilgili bilgi ve belgeler, (hesaplama, test, analiz, ölçüm, sertifika vs.)
- g) Bakanlığın talep ettiği diğer bilgi ve belgeler.

Başvuru dosyası hem fiziksel hem de elektronik olarak ayrı ayrı sunulmalıdır. Her bir kriterle ilgili bilgi ve belgeler ile Bölüm D'de yer alan beyan formlarının kriter sırasına göre sıralanarak ve araç eklenerek sunulması gerekmektedir. Elektronik dosyada ise her bir kriter için ayrı bir alt dosya hazırlanmalıdır. Hazırlanacak olan dosyanın en sonuna ise Bölüm E'de yer alan kontrol listesi eklenmelidir.

i Başvuru sahibinin ürün ile ilişkisi: Ürünün piyasaya sunulmasında başvuru sahibinin rolü bu bölümde özetlenecektir. (Üreticiler, imalatçılar, ihracatçılar, ithalatçılar, hizmet sağlayıcılar, toptancı ve perakende satıcılar)

① Ürünün ticari açıdan tanıtılması: Ürünün üretim, ithalat, ihracat açısından yerine ilişkin bilgiler, NACE kodu, ürün ticaret kodu vb. bilgilerin sunulması

Adım 4: Değerlendirme

- Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi ve belgeleri uygunluk bakımından 30 takvim günü içerisinde inceler.
- Eksiklik tespit edilmesi durumunda eksiklikler başvuru sahibine bildirilir.
- Eksikliklerin tebliğ tarihinden itibaren en geç 60 takvim günü içerisinde tamamlanmaması durumunda başvuru kabul edilmez.
- Başvurunun kabul edilmemesi durumunda yatırılan başvuru bedeli geri ödenmez. Bu yüzden başvurunun eksiksiz yapılmasına özen gösterilmelidir.
- Yönetmeliğin 15'inci maddesinin (ğ) bendi kapsamında teknik inceleme komisyonu kurma yetkisi TSE'ye devredilmiştir. BU doğrultuda, Bakanlık tarafından şeklen uygun görülen başvurular TSE'ye gönderilir.
- Protokol kapsamında TSE tarafından talep edebilecek azami ücretler <https://cevreetiketi.csb.gov.tr/onemli-dogrulama-surecine-yonelik-yetki-devri-duyuru-410960> adresinde yer almaktadır.
- Teknik İnceleme Komisyonu, doğrulama ziyaretinden önce ve teknik rapora nihai halini vermeden önce toplanabilir. Başvuru sahibi, talep edildiği durumlarda, bu toplantılara katılım sağlar.
- Teknik inceleme komisyonu tarafından ilave doğrulama istenirse, masraflar başvuru sahibi tarafından karşılanır.

Ürün veya hizmet kriterlerine uyum ve diğer teknik hususlar başvuru tarihinden itibaren 90 takvim günü içerisinde değerlendirilir ve çevre etiketi teknik raporu hazırlanır.

- Teknik rapor;
 - (i) Çevre etiketi verilmesi için herhangi bir koşul içermiyorsa Adım 5'e geçilir ve başvuru sahibi ile sözleşme imzalanır.
 - (ii) Çevre etiketi verilmesi için ilave doğrulama yöntemlerinin yerine getirilmesi koşulu

içeriyorsa, koşullar yerine getirildikten sonra Adım 5'e geçilir.

(iii) Çevre etiketinin verilmesini uygun görmüyorsa, başvuru olumsuz olarak sonuçlandırılır.

Adım 5: Etiketın verilmesi ve Kullanımı

- Başvurunun kriterlere uygun olması durumunda Bakanlık tarafından çevre etiketi verilir. Çevre etiketinin şekli Bakanlık tarafından yayımlanan çevre etiketi şekline uygun olmak zorundadır. Etiketle bulunabilecek bilgiler ürün özelliklerine göre doğrulama sürecinde Kriter 8'de ifade edilen şekilde belirlenir.

- Bakanlık ile çevre etiketi almaya hak kazanan başvuru sahibi arasında sözleşmenin imzalanması ile başvuru sahibi çevre etiketi kullanıcısı sıfatını alır. Bakanlık sözleşmeye ürün veya hizmet grubu kriteri, çeşidi ve özelliklerine bağlı olarak ek hükümler koyabilir.

- Taslak sözleşme örneği Bölüm F'de yer almaktadır. Ürüne ve doğrulama sürecinde istenilen gerekliliklere göre taslak sözleşmede değişiklik yapılabilir.

- Çevre etiketi kullanımı 4 yıl süre için verilir. Süre bitiminden 180 gün önce talep edilmesi halinde Bakanlık tarafından teknik inceleme komisyonuna yaptırılan değerlendirme sonucunda süre uzatılabilir.

❗ Çevre etiketi kullanıcısı, Bakanlığa 3 ay öncesinden göndereceği yazılı bildirim ile her zaman sözleşmeyi feshedebilir ve çevre etiketi kullanımından vazgeçebilir.

❗ Bakanlık, Çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmet ile ilgili şikâyetten çevre etiketi kullanıcısını haberdar eder ve şikâyete tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde cevap verilmesini ister. Usulsüz kullanım halinde yaptırımlarda bulunabilir.

2.1 Kriterlerin güncellenmesi

Çevre etiketi kriterleri güncel ihtiyaçlara göre Bakanlıkça güncellenecektir.

Güncelleme yapıldığı zaman çevre etiketi kullanıcısına bilgi verilecek olup, yeni kriterlere uyum için çevre etiketi kullanıcısına 6 ay geçiş süresi verilir.

Çevre etiketi kullanıcısı sözleşmesini yenilemek istememesi durumunda stoklarında bulunan çevre etiketli ürünlerini tüketmesi için en fazla 1 sene süre verilir.

Bu süre içinde piyasaya arz edilemeyen ürünlerde çevre etiketi kullanılmaz.

i Tüm kriter geliştirme sürecinde TS EN ISO 14024 prosedürü esas alınmaktadır.

2.2 Kontrol listesi: Nasıl başvuru yapılmalı

Bölüm	Açıklama	Onay Kutusu
1.1	Ürünün çevre etiketi için uygun olduğundan emin olun	┘
www.cevreetiketi.csb.gov.tr	İlgili ürün grubu kriterlerini indirin	┘
1.4	İç pazarda ya da dış pazarda satış hedeflerinizi gözden geçirin	┘
1.4	Bakanlık ile iletişime geçin ve Çevre Etiketine başvurma hedefinizi bildirin.	┘
2.1	Ürününüz/ürünleriniz veya hizmetlerinizle ilgili kriterlerin yakın gelecekte revize edilip edilmeyeceğini veya güncellenip güncellenmeyeceğini kontrol edin *	┘
Adım 2	Bakanlıktan başvuru formları hakkında bilgi isteyin	┘
1.6	Çevre Etiketli kullanım hakkının nasıl uzatılacağı hakkında bilgi alın.	┘

Not: Detaylı kontrol listesi örneği için Bölüm E'yi inceleyin

* www.cevreetiketi.csb.gov.tr adresini ziyaret ederek taslak kriter/revize kriter geliştirilme durumunu kontrol edin.

Bölüm B: Ürün Değerlendirme ve Doğrulama

1 Kriter: Sucul ortam için toksisite

Ürünün kritik seyreltme hacmi (CDV_{kronik}), referans dozajı için belirtilen aşağıdaki sınırları aşmamalıdır.

Ürün Tipi	Limit CDV (l/l yıkama suyu)
Elde Yıkama Bulaşık Deterjanı	2500

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi ürünün CDV_{kronik} hesaplamasını temin edecektir.

CDV_{kronik} , üründeki tüm maddeler (i) için aşağıdaki denklem kullanılarak hesaplanır:

$$CDV_{kronik} = \sum CDV(i) = 1000 \cdot \sum dozaj(i) \cdot \frac{DF(i)}{TF_{kronik}(i)}$$

Burada;

dozaj (i): (i) maddesinin referans dozdaki ağırlığı (gr),

DF(i): (i) maddesinin bozunma faktörü;

TF_{kronik} (i): (i) maddesinin kronik toksisite faktörüdür.

DF(i) ve TF_{kronik} (i) değerleri, DID listesinin en güncel A Bölümünde belirtildiği gibi alınacaktır:

<https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/DID%20List%20PART%20A%202016%20FINAL.pdf>

Üründe kullanılan bir maddenin A Bölümüne dahil edilmemiş olması durumunda, başvuru sahibi bu listenin B Bölümünde açıklanan yaklaşımı izleyerek ve ilgili belgeleri ekleyerek söz konusu değerleri hesaplayacaktır.

Bu kriter şunlar için geçerli olacaktır: konsantrasyonuna bakılmaksızın koruyucular, renklendirici maddeler ve esanslar ve konsantrasyonu ağırlıkça %0,010'a eşit ya da üzerinde olan tüm maddeler.

Tanımlar

- CDV_{kronik}** , bir ürünün sucul tatlı su ekosistemleri üzerindeki etkisini, ürünün (veya fonksiyonel birimin) bir miktarının su üzerinde herhangi bir öngörülebilir zararlı etki yaratmadığı konsantrasyona kadar seyreltmek için gerekli olan doğal su hacminin hesaplanması yoluyla tahmin eder.
- Bozunma faktörü**, bir maddenin sucul ortamdaki bozunma oranının tahminidir. Aerobik biyolojik bozunabilirliği değerlendiren testlerden elde edilir.
- Kronik toksisite faktörü (TF_{kronik})**, kronik toksisite için onaylanmış test sonuçlarını (NOEC veya EC10) kullanarak, her trofik seviye (balık, kabuklular veya algler) içindeki ortalama değeri hesaplar. Trofik seviyelerin en düşük ortalama değerinin (NOEC ya da EC10), kaç trofik seviyenin test edildiğine ve kronik test sonuçlarının mevcut olup olmadığına bağlı olan güvenlik faktörü (safety factor - SF) ile bölünmesinden elde edilir.

1.1 Bir ürünün CDV_{kronik} değerinin hesaplanması

CDV_{kronik} değeri, üründeki tüm maddelerin CDV değerinin aşağıdaki denkleme göre hesaplanıp toplanmasıyla elde edilir:

$$CDV_{kronik} = \sum CDV(i) \\ = 1000 \cdot \sum dozaj(i) \cdot \frac{DF(i)}{TF_{kronik}(i)}$$

$DF(i)$ ve $TF_{kronik}(i)$ değerleri, DID listesinin en güncel A Bölümünde belirtildiği gibi alınacaktır. Üründe kullanılan bir maddenin A Bölümüne dahil edilmemiş olması durumunda, başvuru sahibi bu listenin B Bölümünde açıklanan yaklaşımı izleyerek ve ilgili belgeleri ekleyerek söz konusu değerleri hesaplayacaktır.

CDV hesaplanmasını daha iyi açıklamak için aşağıda bir örnek verilmiştir. Burada ifade edilen sayısal değerler, belirli bir ürünü temsil etmez ve gerçekte var olan ürünlerden büyük ölçüde farklı olabilir.

Örnek Uygulama

1 ml/L referans dozu ile elde yıkama bulaşık deterjanı için (yoğunluk 1.02 gr/ml) örnek CDV hesabı aşağıda yapılmıştır.

Ürünün CDV_{kronik} değerini hesaplamak için, aşağıdaki denklem kullanılacaktır:

$$CDV_{kronik} = \sum CDV(i) \\ = 1000 \cdot \sum dozaj(i) \cdot \frac{DF(i)}{TF_{kronik}(i)}$$

Aşağıda, CDV_{kronik} ve elde edilen sonuçların hesaplanması için gerekli tüm veriler de dahil olmak üzere, bu deterjanda bulunan tüm maddeler verilmiştir. Nihai CDV_{kronik} değeri, kullanılan maddelerin tüm CDV değerlerinin toplamıdır.

Bu hesaplamada kullanılan tüm maddeler DID listesinin A bölümünde bulunabilir.

DID No	Kimyasal	TFkronik	DF	Dozaj	CDV
2529	Etanol	1	0,05	0,001	$CDV = 1000 * 0,001 * (0,05/1) = 0,05$
2574	Etilen Glikol	6,5	0,05	0,01	$CDV = 1000 * 0,01 * (0,05/6,5) = 0,08$
2581	Propilen Glikol	32	0,05	0,001	$CDV = 1000 * 0,001 * (0,05/32) = 0,002$
2130	Yüzey aktif madde – (C12-15 AE3)	0,0036	0,05	0,1385	$CDV = 1000 * 0,069 * (0,05/0,0036) = 1924$
2542	NaOH	10	0,05	0,002	$CDV = 1000 * 0,002 * (0,05/10) = 0,01$
2535	NaCl	10	1	0,02	$CDV = 1000 * 0,02 * (1/10) = 2$
Toplam CDV_{kronik}					CDV_{kronik} = $\sum CDV(i)$ = 1926
Limit					2500
Durum					Uygun

*Dozaj: Üründe kullanılan maddelerin, referans dozajdaki miktarıdır; bu örnekte referans dozaj 1 ml/L olarak alınmıştır.

Elde yıkama bulaşık deterjanı için sınır 2500 l/l yıkama suyudur. Dolayısıyla, örnekteki bu sıvı deterjan eşiğin altındadır ve sucul organizmalara toksisite kriterini başarıyla geçer.

1.2 Bir maddenin DID listesi A bölümünde listelenmemesi durumunda yapılacaklarla ilgili kılavuz

Üründe kullanılan bir maddenin A Bölümüne dahil edilmemiş olması durumunda, başvuru sahibi CDV hesabını, bu listenin B Bölümünde

(https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/DID_List_PART_B_2016_FINAL.pdf) açıklanan yaklaşımı izleyerek yapmalıdır.

Hesaplama sonuçları, kullanılan verileri açıklayan belgelerle desteklenmelidir. Bu belgelere, test raporları veya literatür referansları (literatür verileri kullanılıyorsa) veya ECHA veri tabanında bulunan güvenilir testlerin sonuçları dahildir.

İnorganik bir madde suda çok düşük bir çözünürlüğe sahipse veya suda çözünmüyorsa, bu husus sunulan dosyada belirtilmelidir.

Toksisite testleri 11.12.2013 tarihli ve 28848 2. Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Fiziko-Kimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik içerisinde belirtilen yöntemlere uygun olarak gerçekleştirilecektir.

Kronik toksisite:

Kronik test sonuçları mevcut değilse, kronik toksisite faktörü yerine, akut toksisite faktörü kullanılabilir.

Kronik toksisite faktörü (TF_{kronik}) veya Akut toksisite faktörünü (TF_{akut}) elde etmek için, doğrulanmış test sonuçları kullanılarak her trofik seviyedeki (balık, kabuklular veya algler) ortalama değer hesaplanmalıdır.

- Kronik toksisite için NOEC veya EC10 ya da
- Akut toksisite için LC50 ve/veya EC50

Belirli bir trofik düzeydeki bir tür için birden fazla test sonucu mevcutsa, ilk önce tür için bir ortalama hesaplanmalı ve bu ortalama değerler, trofik seviye için ortalama değer hesaplanırken kullanılmalıdır.

Bir trofik seviye için ortalama değer suda çözünürlüğü aşarsa, değer 100 mg/L olarak ayarlanmalıdır.

TF_{kronik} ve TF_{kronik} değerleri, trofik seviyelerin en düşük ortalama değerinin (kronik için NOEC veya EC10 ve akut için LC50 veya EC50) güvenlik faktörüne (SF) bölünmesiyle elde edilir.

$$TF_{kronik} = \text{Trofik seviyelerin en düşük medyanı (NOEC veya EC10)} / SF$$

Güvenlik faktörü (SF):

Güvenlik faktörü, kaç trofik seviyenin test edildiğine ve kronik test sonuçlarının mevcut olup olmadığına bağlıdır. Güvenlik faktörü aşağıdaki gibi belirlenir:

Tablo 1: Güvenlik faktörleri (Safety Factor-SF)

Veri	SF	TF
Bir kısa vadeli L(E)C50	10000	Toksisite/10000
İki trofik seviyeyi (balık ve/veya kabuklular ve/veya algler) temsil eden türlerden iki kısa vadeli L(E)C50	5000	Toksisite/5000
Temel kümenin üç trofik seviyesinin her birinden en az bir kısa vadeli L(E)C50*	1000	Toksisite/1000
Bir uzun vadeli NOEC veya EC10 (balık veya kabuklular)	100	Toksisite/100
İki trofik seviyeyi (balık ve/veya kabuklular ve/veya algler) temsil eden türlerden iki uzun vadeli NOEC ya da EC10	50	Toksisite/50
Üç trofik seviyeyi temsil eden en az üç türden (normalde balık, kabuklular ve algler) uzun süreli NOEC veya EC10	10	Toksisite/10

*Sucul organizmalara karşı maddelerin toksisitesini test etmek için kullanılan temel küme; balık, daphnia ve alglerle yapılan akut testlerden oluşur.

Bozunma faktörü (DF):

Bozunma faktörü (DF), maddenin aerobik biyolojik bozunabilirliğine bağlıdır, bu nedenle madde aşağıdaki bileşik sınıflarından birine ait olmalıdır:

Tablo 2: Bozunma faktörleri

Kategori	DF
Kolayca biyolojik olarak bozunabilir (bir dizi homologdan oluşan ve testin nihai bozunma gereksinimini karşılayan tüm sürfaktanlar veya diğer maddeler, 10 günlük periyot kriterini karşılamasına bakılmaksızın bu sınıfa dahil edilecektir)	0,05
Kolayca biyolojik olarak bozunabilir (10 günlük periyot kriterini yerine getirir)	0,15
Doğal yollarla biyolojik olarak bozunabilir	0,5
Kalıcı	1

İnorganik maddeler söz konusu olduğunda; sodyum nitrat, fosfat veya amonyak gibi maddeler için DF değeri 0,05'tir. Zeolit, silikatlar, perboratlar, sülfamik asit gibi diğer inorganik maddeler için DF değeri 1'dir.

Hesaplama örneği:

TF ve DF hesaplamasını netleştirmek için aşağıda bir örnek verilmiştir. Verilen sayısal değerler, belirli bir ürünü temsil etmez ve gerçekte var olan ürünlerden büyük ölçüde farklı olabilir.

Örnek 1. DID listesinde mevcut olmayan bir sürfaktan için, kolaylıkla biyolojik olarak bozunabilir olduğu bilinmekte ve aynı trofik düzeyde (her ikisi de kabuklu) iki akut test sonucu mevcut: $LC_{50} = 300 \text{ mg/L}$ ve $LC_{50} = 600 \text{ mg/L}$. Sürfaktanın konsantrasyonu %7'dir ve ürünün referans dozu 1 ml/L 'dir (yoğunluk 1.02 gr/ml).

Bu durumda, kronik toksisiteyi hesaplamak için gerekli test sonuçları mevcut değildir ve dolayısıyla akut toksisite kullanılır. Toksisite testi kısa vadeli bir LC_{50} , dolayısıyla $SF=10000$ olarak alınır.

$LC_{50} = 300 \text{ mg/L}$ ve $LC_{50} = 600 \text{ mg/L} \rightarrow$ TF değerini hesaplamak için ortalama değer gerekli; bu durumda:

$$\text{Ortalama} = (300 + 600) / 2 = 450 \text{ mg/L}$$

$$TF_{\text{akut}} = 450 / 10000 = 0,045 \text{ mg/L}$$

Bu malzeme kolayca biyolojik olarak bozunabilir; bu nedenle DF = 0,05 olarak alınır.

Ürünün CDV hesaplaması ise şu şekildedir:

$$CDV(i) = \text{dozaj (i)} * 1000 * (DF(i) / TFakut) = \text{Dozaj} * 1000 * (0,05 / 0,045)$$

Dozaj, ürünün referans dozajında bulunan sürfaktan miktarıdır. Dolayısıyla,

$$CDV(i) = \text{dozaj (i)} * 1000 * (DF(i) * TFakut) = (7/100) * 1,02 * 1000 * (0,05/0,045) = 79,254 \text{ L/L}$$

Örnek 2. *X maddesi (yukarıdaki sürfaktandan farklı) DID listesinde yok, iki farklı trofik düzeyde (kabuklu ve alg) iki akut test sonucu mevcut: Sırasıyla LC50=200 mg/L ve EC50=400 mg/L. X maddesi, 28 günlük bir testte kolayca biyolojik olarak bozunabilir bulunmuş, ancak 10 günlük periyot kriterini karşılamıyor. X maddesinin konsantrasyonu %7'dir ve dozu 1 ml/L'dir (yoğunluk 1.02 gr/ml).*

Bu durumda, kronik toksiteyi hesaplamak için gerekli test sonuçları mevcut değildir ve dolayısıyla akut toksite kullanılır. İki trofik düzeyden iki kısa vadeli L(E)C50 test sonucu mevcut, dolayısıyla SF = 5000 olarak alınır.

LC50 = 200 mg/L ve LC50 = 400 mg/L → TF değerini hesaplamak için ortalama değer gerekli; bu durumda:

$$TFakut = 200 / 5000 = 0,04 \text{ mg/L}$$

Bu X maddesi kolayca biyolojik olarak bozunabilir, dolayısıyla DF = 0,05 olarak alınır (10 günlük periyot kriteri muafiyetinin, yalnızca sürfaktanlar veya bir dizi homologdan oluşan diğer maddeler için geçerli olduğu unutulmamalıdır).

Daha sonra, CDV hesaplaması şu şekilde yapılır:

$$CDV (i) = \text{Dozaj (i)} * 1000 * (DF(i) / TFakut) = \text{Dozaj} * 1000 * (0,15 / 0,04)$$

Dozaj, referans dozajında bulunan X maddesi miktarıdır. Dolayısıyla,

$$CDV (i) = \text{Dozaj (i)} * 1000 * (DF(i) * TFakut(i)) = (7 / 100) * 1,02 * 1000 * (0,15 / 0,04) = 267,75 \text{ L/L}$$

2 Kriter: Biyolojik Bozunabilirlik

a. Sürfaktanların biyolojik bozunabilirliği

Tüm sürfaktanlar (aerobik olarak) kolayca bozunabilir olmalıdır.

Buna ek olarak, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca sucul ortam için zararlı olarak sınıflandırılan tüm sürfaktanlar (Akut Kategori 1 (H400) veya Kronik Kategori 3 (H412)) aynı zamanda anaerobik olarak biyo-bozunabilir olmalıdır.

b. Organik bileşiklerin biyolojik bozunabilirliği

Üründeki aerobik olarak biyolojik bozunabilir olmayan (kolayca biyolojik olarak bozunamayan, aNBO) veya anaerobik olarak biyolojik bozunabilir olmayan (anNBO) organik madde içeriği, referans dozajı için belirtilen aşağıdaki sınırları aşmamalıdır:

Ürün tipi	aNBO (g/L yıkama suyu)	anNBO (g/L yıkama suyu)
Elde yıkama bulaşık deterjanları	0,03	0,08

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, sürfaktanların bozunabilirliği ve üründeki aNBO ve anNBO hesaplaması için gerekli belgeleri temin edecektir.

Sürfaktanların bozunabilirliği ve organik bileşiklere ait aNBO ve anNBO değerleri için, en güncel DID listesine atıfta bulunulacaktır.

DID listesinin A Bölümünde yer almayan maddeler için, söz konusu listenin B Bölümünde açıklandığı gibi, aerobik ve anaerobik olarak biyolojik olarak bozunabilir olduklarını gösteren literatür veya diğer kaynaklardan alınan bilgiler ya da uygun test sonuçları temin edilecektir. Sürfaktanların biyobozunurluğunun belirlenmesine ilişkin uygulanacak testlerde 27/01/2018 tarihli ve 30314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Deterjanlar Hakkında Yönetmeliğin Ek-3’ünde belirtilen yöntemler takip edilmelidir

Yukarıda tarif edilen bozunabilirlik ile ilgili belgelerin mevcut olmaması halinde, aşağıdaki üç alternatiften biri yerine getirilirse, sürfaktanlar dışındaki maddeler anaerobik bozunabilirlik şartından muaf tutulabilir:

- (1) kolayca bozunabilir ve düşük adsorpsiyona sahip ($A < \%25$);
- (2) kolayca bozunabilir ve yüksek desorpsiyona sahip ($D > \%75$);
- (3) kolayca bozunabilir ve biyobirikimli değil *.

Adsorpsiyon/desorpsiyon testleri için, 11.12.2013 tarihli ve 28848 2. Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Fiziko-Kimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik Ek-I C Bölümünde yer alan C.18: Kesikli Denge Modeli Kullanarak Adsorpsiyon/Desorpsiyon metodu içerisinde tanımlanan yöntemler takip edilmelidir.

(*): $BCF < 100$ veya $\log Kow < 3,0$ ise, söz konusu maddenin biyobirikimli olmadığı kabul edilir. Hem BCF hem de $\log Kow$ değerleri mevcutsa, ölçülen en yüksek BCF değeri kullanılacaktır.

Kilit noktalar

-Üründe kullanılan bir maddenin biyolojik olarak bozunabilir olduğu nasıl kanıtlanır? Bölüm 2.1

-Bir ürünün anBO ve anNBO değeri nasıl hesaplanır? Bölüm 2.2

-Bir maddenin DID listesine dahil edilmemiş olması durumunda ne yapılır? Bölüm 2.3

-Adsorpsiyon/desorpsiyon testi nasıl yapılır? Bölüm 2.4

Tanımlar

- **CDV_{kronik}**, bir ürünün sucul tatlı su ekosistemleri üzerindeki etkisini, ürünün (veya fonksiyonel birimin) bir miktarının su üzerinde herhangi bir öngörülebilir zararlı etki yaratmadığı konsantrasyona kadar seyreltmek için gerekli olan doğal su hacminin hesaplanması yoluyla tahmin eder.
- **Bozunma faktörü**, bir maddenin sucul ortamdaki bozunma oranının tahminidir. Aerobik biyolojik bozunabilirliği değerlendiren testlerden elde edilir.
- **Kronik toksisite faktörü (TF_{kronik})**, kronik toksisite için onaylanmış test sonuçlarını (NOEC veya EC10) kullanarak, her trofik seviye (balık, kabuklular veya algler) içindeki ortalama değeri hesaplar. Trofik seviyelerin en düşük ortalama değerinin (NOEC ya da EC10), kaç trofik seviyenin test edildiğine ve kronik test sonuçlarının mevcut olup olmadığına bağlı olan güvenlik faktörü (safety factor - SF) ile bölünmesinden elde edilir.

• **Sürfaktan**, yüzey aktif özellikleri olan ve suyun yüzey gerilimini azaltacak, su-hava ara yüzünde yayılma veya adsorpsiyon mono tabakaları oluşturacak ve emülsiyon ve/veya mikroemülsiyonlar ve/veya misel oluşturacak ve su-katı ara yüzünde adsorpsiyon oluşturacak nitelikte ve boyutta bir ya da daha fazla hidrofilik ve bir ya da daha fazla hidrofobik gruptan oluşan herhangi bir organik madde ve/veya karışımı ifade eder.

• **Organik bileşikler**, bir veya daha fazla karbon atomunun kovalent olarak diğer elementlerin atomlarına, en yaygın olarak hidrojen, oksijen veya nitrojene bağlandığı büyük bir kimyasal bileşik sınıfından herhangi biridir. Organik olarak

sınıflandırılmamış az sayıdaki karbon içeren bileşik arasında karbürler, karbonatlar ve siyanürler bulunur.

• **Biyolojik bozunabilirlik**, bir malzemenin veya ürünün doğru koşullar altında mikroplar tarafından parçalanma kolaylığını ifade eder. Biyolojik bozunma sürecinde, karbon zincirleri bir besin kaynağı olarak kullanılır ve su, biyokütle, karbondioksit veya metana dönüştürülür (işlemin aerobik veya anaerobik koşullar altında gerçekleşip gerçekleşmediğine bağlı olarak).

-Aerobik koşullar: biyolojik bozunma işlemi oksijen varlığında gerçekleştirildiğinde.

-Anaerobik koşullar: biyolojik bozunma işlemi oksijen olmadan gerçekleştirildiğinde.

• **Adsorpsiyon**, bir sıvı veya katı fazın yüzeyinde hacme kıyasla çok sayıda moleküler türün birikmesi olgusudur. Adsorpsiyon süreci, bir sıvı veya katı fazın yüzeyinde dengesiz veya artık kuvvetlerin varlığı nedeniyle ortaya çıkar. Bu dengesiz artık kuvvetler, yüzeyde temas eden moleküler türleri çekme ve tutma eğilimindedir. Adsorpsiyon temelinde bir yüzey olgusudur. Düşük adsorpsiyon, maddenin katı bir malzemenin yüzeyine girmeyeceği veya yapışmayacağı anlamına gelir.

• **Desorpsiyon**, bir maddenin yüzeyden veya yüzey yoluyla diğerinden ayrılmasıdır. Desorpsiyon, bir denge durumu değiştiğinde meydana gelebilir. Yüksek desorpsiyon, bir maddenin kendisini katı bir malzemenin yüzeyinden kolayca sökebileceği ve suya gireceği anlamına gelir.

• **Biyobirikim**, çevrede oluşan toksik maddelerin canlı organizmalar içinde birikmesidir. Biyobirikim, bir organizma -muhtemelen toksik- bir maddeyi katabolizma ve atılım ile kaybedilenden daha hızlı bir oranda emdiğinde oluşur. Bu nedenle, toksik bir maddenin biyolojik yarı ömrü ne kadar uzun olursa, toksinin çevresel seviyeleri çok yüksek olmasa bile, kronik zehirlenme riski o kadar yüksek olur.

• **Biyokonsantrasyon faktörü (BCF)**, bir organizma ve çevre arasındaki kimyasal paylaşımın ölçüsüdür. Yüzey suyunda, BCF, organizmadaki bir kimyasal maddenin konsantrasyonunun, kimyasal maddenin sulu konsantrasyonuna oranıdır. BCF genellikle kilogram başına litre şeklinde ifade edilir (organizmanın kg'ı başına kimyasal madde mg'nın, bir litre su başına kimyasal madde mg'ına oranı).

• **Oktan-ol-su ayrılma katsayısı (K_{ow})**, bu iki fazlı sistem dengede olduğunda, bir organik bileşiğin oktan-oldeki molar konsantrasyonu ile bu organik bileşiğin sudaki molar konsantrasyonu arasındaki orandır. K_{ow} genellikle birimsiz bir oran olarak rapor edilir. Bir dizi bileşik içinde, n-oktan-ol'e daha fazla ayrılma, organizmada daha yüksek bir birikime karşılık gelir.

2.1 Kriterlere uygunluğu gösterme ile ilgili kılavuz

1) Başvuru sahibi, üründe kullanılan maddenin DID listesinde olup olmadığını kontrol etmelidir.

Atıf her zaman mevcut olan en güncel DID listesine yapılacaktır.

1.1 Üründe kullanılan madde bir sürfaktan ise, başvuru sahibi kriter metnindeki "Sürfaktanların biyolojik bozunabilirliği" bölümüne uygunluğu gösteren belgeler sunacaktır.

Tüm sürfaktanlar (aerobik olarak) kolayca bozunabilir olmalıdır ve sucul ortam için zararlı: Akut Kategori (H400) ve Kronik Kategori 3 (H412) olarak sınıflandırılanlar, ek olarak anaerobik olarak bozunabilir olmalıdır.

1.2 Organik bileşik olan tüm ürün maddeleri için, başvuru sahibi toplam aNBO ve anNBO değerlerinin, kriter metninin "Organik bileşiklerin biyolojik bozunabilirliği" bölümünde" verilen eşiklerden düşük olduğunu kontrol edecektir.

2) Madde DID listesinde verilmemişse, lütfen bkz. Bölüm 2.3.

3) Sürfaktan dışında bir madde anaerobik bozunabilirlik gereksinimlerinden muafsa, bkz. Bölüm 2.3

2.2 Bir ürünün aNBO ve anNBO değerini hesaplama ile ilgili kılavuz

aNBO ve anNBO hesaplanması, üründe bulunan tüm organik bileşikler için yapılacaktır.

Başvuru sahibi; ürünün referans dozajı, her bir organik bileşiğin DID numarası, her bir ham maddenin üründeki yüzdesi ve her bir maddenin ham maddedeki yüzdesi bilgilerini kullanarak, toplam aNBO ve anNBO değerlerini hesaplar. Hesaplamalar, aşağıda açıklandığı gibi yapılabilir:

aNBO değeri, ürünün referans dozajında bulunan aerobik olarak bozunabilir olmayan maddelerin toplam konsantrasyonudur.

anNBO değeri, ürünün referans dozajında bulunan anaerobik olarak bozunabilir olmayan maddelerin toplam konsantrasyonudur.

Toplam aNBO ve anNBO, referans dozajdaki sırasıyla kolayca biyolojik bozunabilir veya anaerobik olarak biyolojik bozunabilir olmayan her bir organik bileşiğin konsantrasyonunun toplanmasıyla belirlenebilir:

$$aNBO = \sum aNBO_i$$

$$anNBO = \sum anNBO_i$$

Münferit aNBO ve anNBO değerleri, maddenin aerobik ve anaerobik biyolojik bozunabilirliğine bağlı olarak hesaplanabilir:

aNBO_i:

- Organik bileşik kolayca biyolojik olarak bozunabilirse (R), o halde aNBO_i = 0
- Madde doğal olarak biyolojik bozunabilirse, ancak kolayca biyolojik olarak bozunabilir değilse (I), kalıcıysa (P) veya aerobik biyolojik bozunabilirlik açısından test edilmemişse (0), o halde aNBO_i = referans dozajdaki gram cinsinden organik bileşik miktarıdır.

anNBO_i:

- Organik bileşik anaerobik olarak biyolojik bozunabilirse (Y), o halde anNBO_i = 0
- Madde anaerobik olarak biyolojik olarak bozunabilir değilse (N) veya anaerobik biyolojik bozunabilirlik açısından test edilmemişse (0), o halde anNBO_i = referans dozajdaki gram cinsinden organik bileşik miktarıdır.

Organik olmayan bileşikler için, biyolojik bozunabilirlik DID listesinde geçerli değil şeklinde gösterilir.

aNBO ve anNBO hesaplamasını netleştirmek için aşağıda bir örnek verilmiştir. Verilen sayısal değerler, belirli bir ürünü temsil etmez ve gerçekte varolan ürünlerden büyük ölçüde farklı olabilir.

Örnek: 1 ml/L referans dozuna sahip elde yıkama bulaşık deterjanı (deterjan yoğunluğu 1.02 g/ml). Organik bileşik A ağırlıkça %10, organik bileşik B ağırlıkça %2, organik bileşik C ağırlıkça %4 ve organik bileşik D ağırlıkça %3 konsantrasyonda bulunuyor.

• Organik bileşik A:

- Referans dozaj → $(10/100) * (1*1,02) = 0,102$ g/L
- Aerobik olarak kolayca biyolojik bozunabilir → aNBO (A) = 0
- Anaerobik olarak biyolojik bozunabilir → anNBO (A) = 0

• Organik bileşik B:

- Referans dozaj → $(2/100) * (1*1,02) = 0,02$ g/L
- Kalıcı → aNBO (B) = 0,02
- Anaerobik olarak biyolojik bozunabilir değil → anNBO (B) = 0,02

• Organik bileşik C:

- Referans dozaj $\rightarrow (4/100) * (1*1,02) = 0,04$ g/L
- Aerobik olarak biyolojik bozunabilir $\rightarrow \text{anNBO (C)} = 0$
- Anaerobik olarak test edilmemiş $\rightarrow \text{anNBO (C)} = 0,04$

• Organik bileşik D:

- Referans dozaj $\rightarrow (3/100) * (1*1,02) = 0,03$ g/L
- Aerobik olarak kolayca biyolojik bozunabilir $\rightarrow \text{anNBO (D)} = 0$
- Anaerobik olarak biyolojik bozunabilir $\rightarrow \text{anNBO (D)} = 0$

$$\text{anNBO (toplam)} = 0 + 0,02 + 0 + 0 = 0,02 \text{ g/L}$$

$$\text{anNBO (toplam)} = 0 + 0,02 + 0,04 + 0 = 0,06 \text{ g/L}$$

Elde yıkama bulaşık deterjanı için anNBO sınırı 0,03 g/L ve anNBO sınırı 0,08 g/L olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla, bu parlatıcı organik bileşiklerin biyolojik bozunabilirliği ile ilgili alt kriterde belirtilen gereklilikleri başarıyla geçer.

2.3 Bir maddenin DID listesine dahil edilmemiş olması durumunda yapılacaklarla ilgili kılavuz

 Bir maddenin DID listesinin A Bölümünde listelenmemiş olması halinde, parametreler DID listesinin B Bölümünde ve «DID listesinde olmayan maddelere dair ek bilgiler» başlıklı ek belgede verilen yönergeler izlenerek hesaplanmalıdır. Bu belgelerin her ikisine de aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir:

https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/DID_List_PART_B_2016_FIN_AL.pdf

https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/Additional_information_for_substances_not_listed_in_the_DID_list.pdf

Toksitesi ve bozunabilirliği ile ilgili verisi olmayan maddeler için, alternatif olarak, aşağıdaki parametreler kullanılarak en kötü durum yaklaşımı uygulanabilir:

	Akut toksite			Kronik toksite			Bozunurluk		
Madde İsmi	LC ₅₀ /EC ₅₀	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC*	SF _{kronik} *	TF _{kronik}	DF	Aerobik	Anaerobik
X Maddesi	1 mg/L	10000				0,0001	1	P	N

(*) Kabul edilebilir kronik toksite verisi bulunamazsa, bu sütunlar boştur. Bu durumda TF_{kronik} TF_{akut}'a eşit olarak tanımlanır.

2.4 Adsorpsiyon/desorpsiyon testleri ile ilgili kılavuz

Anaerobik bozunabilirlik ile ilgili belge yoksa, sürfaktan olmayan maddeler, aerobik olarak kolayca biyolojik bozulabilmeleri ve aşağıdaki alternatiflerden en az birini karşılamaları halinde, anaerobik bozunabilirlik gereksinimlerinden muaf olabilir:

- Düşük adsorpsiyona sahip ($A < \%25$);
- Yüksek desorpsiyona sahip ($D > \%75$);
- Potansiyel olarak biyobirikimli değil ($BCF < 100$ ya da $\log Kow < 3,0$; her iki değer mevcutsa, ölçülen en yüksek BCF değeri kullanılacaktır).

Anaerobik biyolojik bozunabilirlik ile ilgili bu muafiyetin sürfaktanlar için geçerli olmadığı unutulmamalıdır.

Bu muafiyetin aerobik bozunabilirlik için geçerli olmadığı unutulmamalıdır.

Adsorpsiyon/desorpsiyon testleri için, 11.12.2013 tarihli ve 28848 2. Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Fiziko-Kimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik Ek-I C Bölümünde yer alan C.18: Kesikli Denge Modeli Kullanarak Adsorpsiyon/Desorpsiyon metodu içerisinde tanımlanan yöntemler takip edilmelidir.

3 Kriter: Palm yağı, palm çekirdeği yağı ve türevlerinin sürdürülebilir olarak tedarik edilmesi

Palm yağı ve palm çekirdeği yağından elde edilen ürünlerde kullanılan maddeler sivil toplum kuruluşları, sanayi örgütleri ve hükümet de dahil olmak üzere geniş bir üyeliği olan, toprak, biyoçeşitlilik, organik karbon stokları ve doğal kaynakların korunması da dahil olmak üzere çevresel etkileri ele alan, çok paydaşlı kuruluşlara dayalı bir sürdürülebilir üretim sertifikalandırma programının gereksinimlerini karşılayan yetiştiricilerden tedarik edilmelidir.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, üçüncü taraf sertifikaları ve gözetim zinciri yoluyla, üründe kullanılan maddelerin üretiminde kullanılan palm yağı ve palm çekirdeği yağının sürdürülebilir şekilde yönetilen yetiştiricilerden tedarik edildiğine dair kanıt sunmalıdır. Kabul edilen sertifikalar arasında, (ürün çeşidi belli olan palm yağı, yığın karışımı veya kütle denkliliği ile üretilmiş) Sürdürülebilir Palm Yağı Yuvarlak Masası (RSPO) veya eşdeğeri veya daha katı bir sürdürülebilir üretim şeması bulunmaktadır.

Palm yağının kimyasal türevleri ve palm çekirdeği yağı için, en son ticari yılda Yıllık İlerleme Bildirimi (Annual Communications of Progress - ACOP) kapsamında beyan edilen temin ve itfa edilmiş GreenPalm sertifikalarını sağlayarak, GreenPalm ya da

eşdeğeri bir Book and Claim sistemi yoluyla sürdürülebilirliğin gösterilmesi kabul edilebilir olacaktır.

Bu kriter, konsantrasyonları ağırlıkça %0,010'a denk ya da üzerinde olan ve palm yağı, palm çekirdeği yağı ya da bunların türevlerinden yapılan, koruyucu maddeler, renklendirici maddeler ve esanslar (örn. enzimler) dışında kalan tüm maddeler ve sürfaktanlar için geçerlidir.

= Kilit noktalar

Palm yağı ve palm çekirdeği yağı:

- Palm yağı ve palm çekirdeği yağının sürdürülebilir şekilde yönetilen yetiştiricilerden geldiğinden nasıl emin olunur? Bölüm 3.1

- Palm yağı ve palm çekirdeği yağının gözetim zinciri sertifikalarının olduğundan nasıl emin olunur? Bölüm 3.2

Türevler:

- Palm yağı ve palm çekirdeği yağı türevlerine örnekler. Bölüm 3.3

- Türevlerin sürdürülebilirliği nasıl gösterilir? Bölüm 3.4

Diğer hususlar:

- Şemaların denkliği. Bölüm 3.5

- Bu kritere uygunluğun nasıl gösterileceği ile ilgili örnekler. Bölüm 3.6

Tanımlar

- **Palm yağı**, palmye ağacının meyvelerinin etinin preslenmesiyle elde edilen yağıdır.
- **Palm çekirdeği yağı**, palmye ağacının meyvelerinin çekirdeklerinden üretilen yağıdır.
- **Türevler**, palm yağı ve palm çekirdeği yağının işlenmesiyle elde edilen kimyasal ürünlerdir. Bir dizi türev ve fraksiyon üretilir.

Artık yerini RSPO kredilerine bırakan GreenPalm*, RSPO Book and Claim tedarik zinciri opsiyonunu yürütmüştür. GreenPalm, üreticilerin ve perakendecilerin, kullandıkları her ton palm yağı ve palm çekirdeği yağını dengelemek için RSPO sertifikalı bir palm yağı üreticisinden GreenPalm sertifikaları satın almalarına izin veren bir sertifika takas programıdır**. 1 Ocak 2017 itibarıyla Book and Claim sertifikası takas hizmeti sağlayıcısı olarak GreenPalm'ın desteklenmesine son verilmiştir. Bu tarihten itibaren, RSPO sertifikalı hacimler, RSPO eTrace platformunda Book and Claim modeli üzerinden satılabilir.

(*): <http://greenpalm.org/about-greenpalm/what-is-green-palm>

(**): Nihai ürünün sertifikalı sürdürülebilir palm yağı içereceğine dair bir garanti yoktur, ancak bu seçenek doğrudan RSPO sertifikalı yetiştiricileri ve çiftçileri destekler. Aynı zamanda kuruluşların, karmaşık tedarik zincirlerine veya karmaşık palm ve palm çekirdeği fraksiyonlarının ve türevlerinin kullanımına rağmen, sürdürülebilir palm yağının desteklemelerine olanak tanır.

1 Ocak 2017 tarihinden itibaren Book ve Claim eTrace modeli üzerinden satılan RSPO sertifikalı hacimler, RSPO Kredileri olarak markalanmaktadır ve şu anda bu değişikliği karşılamak üzere Piyasa İletişimi ve Talepleri Hakkında RSPO Kuralları halihazırda revize edilmektedir.

• **Sertifika şeması**, bir sertifika şemasının, aşağıdaki üç elementten oluşan temel özelliklerini ifade eder:

- 1) Standart: karşılanması gereken ve sertifikasyon değerlendirmelerinde göz önünde bulundurulacak gereksinimleri belirler.
- 2) Akreditasyon: sertifikasyon değerlendirmesini üstlenen kuruluşların, yani Sertifikasyon Kuruluşlarının güvenilir ve tutarlı denetimler yapmaya yetkin olmasını sağlar.
- 3) Süreç gereksinimleri: bir dizi gereksinimin (yani Standardın) karşılanıp karşılanmadığını ve akredite bir Sertifikasyon Kuruluşu tarafından yürütülüp yürütülmediğini belirleme süreci.

• **Gözetim zinciri sertifikasyonu (CoC)**, sertifikalı malzemenin gözetim zinciri boyunca sertifikalı olmayan veya kontrol edilmeyen malzemeden ayrıldığını veya ayrı tutulduğunu doğrulayan bir araç/sistemdir. Üründeki ya da ürün grubundaki sürdürülebilir-sertifikalı malzeme ve sertifikalı orman/yetiştirici birim arasındaki bağlantıyı sağlayan gözetim zinciri sistemi, malzemenin geldiği orman/yetiştirici birimden son satış noktasına kadar mevcut olmalıdır. Sürdürülebilir-sertifikalı ve sertifikalı olmayan ürünlerin karıştırılması işlemi, gözetim zinciri gereksinimlerine uygun, kontrollü prosedürlerle gerçekleştirilmelidir.

Gözetim zinciri sertifikası, şirketlerin ürünlerini sertifikalandırma şemasının damgasıyla (örn. Greenpalm veya RSPO) etiketlemesine olanak tanır ve bu da tüketicilerin sorumlu alan yönetimini destekleyen ürünleri tespit etmesini ve seçmesini sağlar.

• **Yıllık İlerleme Bildirimleri (ACOP)**: RSPO üyelerinin, %100 RSPO sertifikalı sürdürülebilir palm yağı üretimine doğru ne derece ilerlediklerini ifade ettikleri raporlardır. Bu raporlar Olağan ve Bağlı üyeler için zorunludur ve her yıl temin edilir. Her bir ACOP raporlama dönemi için, raporlar belirli bir zaman çerçevesinde sunulmalıdır. Örneğin, ACOP 2015 raporlama dönemi 15 Şubat 2016'da başlamış ve 15 Nisan 2016 tarihinde sona ermişken, ACOP 2016 raporlama dönemi ise 17 Mart ile 19 Mayıs 2017 arasında gerçekleşmiştir. RSPO, ACOP raporlama döneminin başlamasından önce tüm üyelere duyuru yapar ve bildirimler gönderir. RSPO, ACOP verilerinin uygun şekilde işlenmesine olanak sağlamak ve yayın tarihlerine saygı göstermek adına, son tarihten sonra gönderilen ACOP üye raporlarını veya uzatma taleplerini kabul etmez. ACOP'nin, ACOP raporlama dönemi duyurulduğunda teslim edilecek yıllık bir gereksinim olduğu unutulmamalıdır.

3.1 Palm yağı ve palm çekirdeği yağının sürdürülebilir şekilde yönetilen yetiştiricilerden geldiğinden emin olma ile ilgili kılavuz

Sürdürülebilir palm yağı ve palm çekirdeği yağı üretiminde, çevreye uygun, ekonomik olarak uygun ve sosyal açıdan faydalı yönetim ve operasyonlar göz önüne alınmalıdır. Bir ürüne Türkiye Çevre Etiket verilmesi noktasındaki en önemli husus, sertifikasyon şemalarının çevresel yönleridir. Bunlar asgari olarak toprak kalitesi, biyolojik çeşitliliğin korunması, organik karbon stokları ve doğal kaynakların korunması ile ilgili kriterleri kapsamalıdır.

Deterjanlarda kullanılan maddelerin üretimi için palm yağı, palm çekirdeği yağı veya türevleri kullanılıyorsa, aşağıdakiler doğrulanmalıdır/gösterilmelidir:

- kullanılan sertifikasyon şemasının ilke ve kriterlerinin, işbu kriterde belirtilen gereksinimlerle paralel olduğu veya bunları aştığı,
- palm yağı veya palm çekirdeği yağının geçerli bir izlenebilirlik şemasına sahip bir sertifikasyona sahip olduğu.

Bu kriterin gereksinimlerini karşılayan veya aşan sertifikasyon şemalarının bir örneği RSPO'dur. Bu sertifikasyon şeması, aşağıda özetlenen 8 ilkesi ve çok sayıda kriteriyle, işbu kriterle uygundur:

1. Şeffaflık taahhüdü
2. Yasalar ve yönetmeliklere uygunluk
3. Uzun vadeli ekonomik ve finansal uygulanabilirlik taahhüdü
4. Yetiştiriciler ve değirmenciler tarafından uygun en iyi uygulamaların kullanılması
5. Çevresel sorumluluk ve doğal kaynakların ve biyoçeşitliliğin korunması
6. Çalışanlarla ve yetiştiriciler ve değirmencilerin faaliyetlerinden etkilenen bireylerle ilgili sorumluluk alınması
7. Yeni yetiştirme alanlarının sorumlu bir şekilde geliştirilmesi
8. Kilit alanlarda sürekli iyileştirme taahhüdü

Daha ayrıntılı olarak, biyolojik çeşitliliğin önemli yoğunlukta olduğu (örn. tehlike altındaki türlerin yaşadığı) birincil ormanlar ya da alanların ya da hassas ekosistemlerin ya da yerel toplulukların temel veya geleneksel kültürel ihtiyaçlarının karşılanması için önem arz eden alanların (yüksek koruma değeri olan alanlar) yağ üretimi için kullanılmayacağını belirten bir kriter bulunmaktadır. Ayrıca pestisit ve yangınların kullanımının önemli ölçüde azaltılması, yerel ve uluslararası çalışma hakları standartlarına göre işçilere adil muamele edilmesi ve kendi topraklarında yeni plantasyonların geliştirilmesinden önce yerel toplulukların bilgilendirilmesi ve kendilerine danışılması gerekliliği bulunmaktadır.

Bu nedenle, RSPO'nun Sertifikalı Sürdürülebilir Palm Yağı üretmek için şirketlerin uyması gereken bir dizi çevresel ve sosyal kriter geliştirdiği ve bu kriterde belirtilen şartları yerine getirdiği değerlendirilebilir. Doğru şekilde uygulandığında, bu kriterler palmiye yetiştiriciliğinin palmiye yağı üretilen bölgelerdeki çevre ve topluluklar üzerindeki olumsuz etkisini en aza indirmeye yardımcı olabilir.

Palm yağı ve çekirdek yağı için, RSPO sertifikası ve bu Türkiye Çevre Etiket kriterinin gereksinimlerini yerine getiren diğer bağımsız üçüncü taraf sertifikaları Teknik İnceleme Komisyonu tarafından değerlendirilip uygun bulunması durumunda geçerli olarak kabul edilebilir.

3.2 Yağların gözetim zinciri sertifikalarının olduğundan emin olma ile ilgili kılavuz

Sürdürülebilir üretim sertifikasyon sisteminin yanı sıra, sertifikasyon şeması ticaretin itibarlı bir şekilde gerçekleştirildiğinden emin olmak adına üçüncü taraf sertifikalı bir sistem kurmuş olmalıdır (yani sürdürülebilir palm yağı veya palm çekirdeği yağı

olarak satılan yağların gerçekten sertifikalı yetiştiricilerden geldiğinden emin olunmalıdır).

Orman/plantasyon ve son kullanıcı arasında, ürünler birçok işlem, imalat ve dağıtım aşamasından geçebilir. Gözetim zinciri, tanımlarda açıklandığı gibi, orman birimi noktasından nihai satış noktasına kadar devam eden bir izlenebilirlik sistemidir. Gözetim zinciri sertifikasyon sistemlerinin aşağıdaki gereksinimleri karşılaması gerekir:

- 1) Gözetim zincirindeki her bir kuruluş, gözetim zinciri standardının gerekliliklerinin karşılandığına dair yeterli garantiler sağlayan bir yönetim sistemine sahip operasyonel gözetim zinciri sistemine sahiptir.
- 2) Her bir kuruluş, palm yağı veya palm çekirdeği yağı satın aldığı kuruluşların adlarını ve sertifika numaralarını ve alınan miktarı kaydeder.
- 3) Sertifikalı yağlar, diğer doğrulanmış yasal kaynaklardan gelen yağlar ve doğrulanmamış yasal kaynaklardan gelen yağlar idari olarak ayrılır. Doğrulanmamış yasal kaynaklardan gelen yağlar fiziksel olarak da diğer iki yağ türünden ayrılır.

RSPO Tedarik Zinciri Standardı, kullanılan palm yağı veya palm çekirdeği yağının bu sistemin gözetiminde olduğunu garanti eder. Sertifikalı palm yağı ve palm çekirdeği yağı ürünlerinin alımı için aşağıdaki tedarik zinciri modellerini destekler:

■ **Ürün Çeşidi Belli Olan (Identify Preserved - IP):** Sertifikalı sürdürülebilir palm yağı, diğer tüm kaynaklardan (sertifikalı ve sertifikasız) ayrılır ve sertifikalı bir palm yağı partisi, plantasyondan fabrikaya, fabrikadan perakendeciye kadar izlenebilir.

■ **Ayrıştırılmış Sistem (Segregated System - SG):** Sertifikalı palm yağı, tedarik zinciri boyunca ayrı tutulur. Yalnızca sertifikalı plantasyonlardan gelen sertifikalı yağlar karıştırılır. Alıcı, yağının RSPO sertifikalı plantasyonlardan geldiğinden emin olabilir.

■ **Kütle Denkliği Sistemi (Mass Balance - MB):** Gerçekte üretilen bir miktar sürdürülebilir palm yağına karşılık gelen bir miktarda palm yağı satın almayı sağlar. RSPO sertifikalı palm yağı, klasik tedarik zincirine, sertifikalı olmayan palm yağının girdiği noktada girer. Alıcı yalnızca fiziksel olarak sertifikalı palm yağı almış olmaz, aynı zamanda takip edilebilirliğin uygulanmasını desteklemiş olur.

Sertifikalı palmye yağının izlenebilirliği, faturalara ve sertifikalara konan kimlik numaraları sayesinde RSPO tedarik zinciri veritabanı sayesinde tedarik zinciri boyunca son rafineriye kadar sağlanır. Nihai rafineriden nihai ürüne kadar, izlenebilirlik, faturalar ve şirketlerin tedarik zinciri sertifikaları ile sağlanır.

Seçilen sertifika şemasının işbu kriteri sağladığının ve denkliğinin kabul edilmesi için, IP, SG ya da MB izlenebilirlik sistemlerinden herhangi birinin uygulanıyor olması gerekmektedir.

Tedarik zincirinde RSPO sertifikalı sürdürülebilir yağ ürünleri kullanan tüm kuruluşlar, aşırı satışı önlemek ve sertifikalı palm yağının geleneksel (veya sürdürülebilir olmayan) yağ ürünleri karıştırılmasını önlemek için denetlenir. Bu kuruluşlar, RSPO Ticari Markasını kullanarak, ambalajları üzerinde RSPO sertifikalı sürdürülebilir yağ kullandığını belirtebilir.

Eşdeğer gözetim zinciri sertifikalarının kabulüne teknik inceleme komisyonu düzeyinde karar verilir.

3.3 Palm yağı ve palm çekirdeği yağı türevlerine örnekler

Aşağıdaki tablo, yaygın olarak kullanılan oleokimyasallar ve türevleri için kılavuz bir yapı niteliğindedir.

Tablo 3: En yaygın kullanılan palm ve palm çekirdeği yağı türevlerinin listesi

Türev türü	Türevin üretildiği ürün
Yağ asidi	Palm çekirdeği yağı
Metil esterler	Palm yağı
Yağ alkoller	Palm yağı ve palm çekirdeği yağı karışımı*
Tersiyer yağ aminleri	Palm çekirdeği yağı, bunların Yağ Alkolü C ₁₂ -C ₁₄ kullanılarak primer üretimini yansıtacak şekilde
Primer aminler	Yağ Asitleri ve Metil Esterler doğrultusunda değerlendirilecektir
Gliserin	Palm bazlı gliseridler (palm bazlı olmayan malzeme olarak da mevcuttur)
Kokoamidopropil betain (yağ asidi türevi)	Palm çekirdeği yağı
Sodyum lauret sülfat	Palm çekirdeği yağı
Sodyum lauret-1 sülfat	Palm çekirdeği yağı
Sodyum lauret-2 sülfat	Palm çekirdeği yağı
Sodyum lauret-3 sülfat	Palm çekirdeği yağı
Sodyum stearat	Palm yağı
Sodyum palm kernelat	Palm çekirdeği yağı
Lauret-7	Palm çekirdeği yağı
Stearat-2	Palm çekirdeği yağı
Kokamid MEA (yağ asidinden türetilmiş)	Palm çekirdeği yağı
Kokamid DEA (yağ asidinden türetilmiş)	Palm çekirdeği yağı
Stearamidopropil dimetilamin	Palm yağı
Setiltrimetilamonyum klorür	Palm çekirdeği yağı
İzopropil palmitat	Palm yağı
İzopropil miristat	Palm çekirdeği yağı
Kaprilik/kaprik trigliserit	Palm çekirdeği yağı
Yağ İzetonatları (SCI)	Palm çekirdeği yağı
Alkilpoliglikosit (APG)	Palm çekirdeği yağı
Laurilamin oksit	Palm çekirdeği yağı

(*): Ham madde referansı palm yağı olacaktır

3.4 Türevlerin sürdürülebilirliğini gösterme ile ilgili kılavuz

Deterjan ve temizlik ürünlerine ilişkin Komisyon Kararlarının onaylandığı tarihte, palm yağının ve palm çekirdeği yağının kimyasal türevleri için Book and Claim modeli yoluyla kredi satışları, RSPO'dan ayrı bir IT platformunda çalışan GreenPalm tarafından sağlanmıştır. Ancak, RSPO eTrace IT platformu, Book and Claim modeli yoluyla RSPO kredilerinin alım satımını da kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Alıcılar tarafından satın alınan kredilerin geçerlilik süresi, satın alma tarihinden itibaren 1 yıldır ve bu süre içinde talep edilmesi/kullanılması gerekir.

1 Ocak 2017 tarihinden itibaren geçerli olan GreenPalm ve RSPO Kredisi kuralları arasındaki farklılıklara kısa bir genel bakış aşağıdaki bağlantılarda bulunabilir:

- <http://www.rspo.org/publications/download/db1a107eabd37c8>
- <https://www.rspo.org/news-and-events/news/everything-you-need-to-know-about-rspo-credits-currently-greenpalm>

Bu iyileştirmeler ve eğitim ve webinar takvimi ile ilgili ayrıntılı bilgiler, her ay RSPO e-gazetesi, RSPO internet sitesi ve eTrace ana sayfasında yayınlanacaktır.

<http://www.rspo.org/certification/etrace>

3.5 Sertifikasyon şemalarının denkliği

Genellikle sertifikasyon şemalarının temel özellikleri tanım kutularında verilen şu üç unsurdan oluştuğu kabul edilmektedir: standart, sertifikasyon süreci ve akreditasyon. Üç unsur bir araya gelerek, sertifikasyon şemasının yerine getirilmesi gereken gereksinimleri belirlemesini, standardın geliştirilmesi sürecinin farklı paydaş gruplarıyla istişare etme ve bunların temsil edilmesini içermesini ve sertifika alan kuruluşların yetkin olmasını ve güvenilir ve tutarlı sonuçlar üretme mekanizmasını güvence altına almasını sağlar. Ek olarak, şemaların sertifikalı plantasyondan itibaren malzemelerin her aşamada izlenmesi için bir mekanizma içermesini sağlar (genellikle gözetim zinciri olarak adlandırılır).

Bir sertifikasyon şemasının denk kabul edilmesi için, en azından yukarıda listelenen üç unsuru ve Türkiye Çevre Etiket kriterinde listelenen şartları belirleyen ilkeleri veya belirli kriterleri karşılaması gerekir (toprak, biyoçeşitlilik, organik karbon stokları ve doğal kaynakların korunması da dahil olmak üzere çevresel etkiler ile ilgili ilkeler ve kriterler).

3.6 Kritere uygunluğun nasıl gösterileceği ile ilgili örnekler

Örnek 1: Sürdürülebilir şekilde yönetilen ve gözetim zinciri sertifikası bulunan plantasyonlardan gelen palm yağı ve palm çekirdeği yağı içeren madde örneği

Ayrılmış izleme sistemi kullanan ve RSPO üyesi olan bir tedarikçi, palm çekirdeği yağı bazlı bir sürfaktan satın alır.

Bu durumda, uygunluk kanıtları şunlardır:

- Üzerinde takvim yılı sonundaki RSPO üyelik numarası belirtilen tedarikçi beyanı.
- Başvuru sahibi, Türkiye Çevre Etiket sahibi ürünlerini üretmeye yetecek miktarda sürfaktan aldığını faturalar yoluyla kanıtlamalıdır.

Örnek 2: Sertifikalı olmayan palm çekirdeği yağı içeren madde örneği

Palm çekirdeği yağı bazlı sürfaktan, RSPO kapsamındaki sertifikalandırılmış palm çekirdeği yağı kullanmayan bir tedarikçiden satın alınırsa, başvuru sahibi RSPO kredisi satın almak ve aynı takvim yılında kullanmak zorundadır.

Başvuru sırasında sunacağı kanıt, kendi üyelik numarası olacak ve takvim yılından sonra üretici, Türkiye Çevre Etiket ürünlerini üretmek için yeterli RSPO kredisi aldığını ve kullandığını göstermek zorunda olacaktır.

4 Kriter: Hariç tutulan ve kısıtlanmış maddeler

Alt kriter (a): Belirtilen hariç tutulan ve kısıtlanmış maddeler**(i) Hariç tutulan maddeler**

Aşağıda belirtilen maddeler konsantrasyona bakılmaksızın ürün formülasyonuna dahil edilmeyecektir:

- Alkil fenol etoksilatlar (APEO) ve diğer alkil fenol türevleri;
- Atranol;
- Kloroatranol;
- Dietilen triamin pentaasetik asit (DTPA)
- Etilediamintetraasetik asit (EDTA) ve tuzları;
- Formaldehit ve formaldehit vericileri (örneğin, 2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol, 5-bromo-5-nitro-1,3-dioksan, sodyum hidroksil metil glisinat, diazolidinilüre); ağırlıkça %0,010 konsantrasyona kadar polialkoksiki kimyası bazlı sürfaktanlardaki formaldehit safsızlıkları hariç;
- Esanslar (sadece profesyonel kullanım amaçlı ürünler için);
- Glutaraldehit;
- Hidroksisokseksil 3-sikloheksen karboksaldehit (HICC);
- Mikroplastikler (< 5 mm çözünmeyen makromoleküler plastikler);
- Nanogümüş;
- Nitromusklar ve polisiklik miskler;
- Fosfatlar;
- Perflorlu alkillatlar;
- Kolayca biyolojik olarak bozunamayan kuaterner amonyum tuzları;
- Reaktif klor bileşikler;
- Rodamin B;
- Triklosan;
- 3-iyodo-2-propinil bütikarbamat.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, uygunsa, listelenen maddelerin konsantrasyondan bağımsız olarak ürün formülasyonuna dahil edilmediğini teyit eden, tedarikçilerden gelen beyanlarla desteklenen imzalı bir uygunluk beyanı sunacaktır.

(ii) Kısıtlanmış maddeler

Aşağıda belirtilen maddeler, aşağıda belirtilen konsantrasyonların üzerinde ürün formülasyonuna dahil edilmeyecektir:

- 2-metil-2H-izotiyazol-3-on: ağırlıkça %0,0050;
- 1,2-Benzizotiyazol-3(2H)-on: ağırlıkça %0,0050;
- 5-kloro-2-metil-4-izotiyazolin-3-on/2-metil-4-izotiyazolin-3-on: ağırlıkça %0,0015;

Elemental P olarak hesaplanan toplam fosfor (P) içeriği 0,08 g/l yıkama suyu ile sınırlandırılacaktır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi aşağıdaki belgeleri temin edecektir:

- a. İzotiazolinonlar kullanılıyorsa, uygunsa, kullanılan izotiazolinonların içeriğinin belirlenen sınırlara eşit veya bunlardan daha düşük olduğunu doğrulayan ve tedarikçilerden alınan beyanlarla desteklenen imzalı uygunluk beyanları temin edilecektir;
- b. Uygunsa, toplam fosfor miktarının belirlenen sınırlara eşit veya bunlardan daha düşük olduğunu doğrulayan ve tedarikçilerden alınan beyanlarla desteklenen imzalı uygunluk beyanları temin edilecektir. Beyan, ürünün toplam fosfor içeriği hesaplamaları ile desteklenecektir;
- c. Uygunsa, 23.05.2005 tarihli ve 25823 sayılı Kozmetik Yönetmeliği Ek-III içerisinde yer alan koku alerjenlerinin, belirlenen sınırlardan daha fazla miktarda bulunmadığını doğrulayan ve tedarikçilerden alınan beyanlarla desteklenen imzalı uygunluk beyanları temin edilecektir. Profesyonel ürünler için, esans bulunmadığına dair imzalı bir beyan sunulacaktır.

i = Kilit noktalar

Alt kriter a: Hariç tutulan ve kısıtlanmış olarak belirtilen maddeler

- Bu alt kritere uygunluk nasıl gösterilir? Bölüm 4.1
- Bir ürünün toplam P içeriği nasıl hesaplanır? Bölüm 4.2

Tanımlar

- **Uçucu Organik Bileşikler (UOB)**, normal oda sıcaklığında yüksek buhar basıncına sahip organik kimyasallardır. Bu özellik, yüksek buhar basıncı, düşük kaynama noktasından kaynaklanır. Bu durum, çok sayıda molekülün, bileşiğin sıvı veya katı formundan buharlaşmasına veya süblimleşmesine ve çevredeki havaya karışmasına neden olur. Bu özellik uçuculuk olarak bilinir. Türkiye Çevre Etiket Deterjan bağlamında, kaynama noktası 150 °C'nin altında olan herhangi bir organik bileşik bir UOB olarak kabul edilir.

Formik asit ve asetik asidin UOB olduğu ve toplam UOB içeriği için hesaplanması gerektiği unutulmamalıdır.

4.1 Hariç tutulan ve kısıtlanmış olarak belirtilen maddeler alt kriterine uygunluğu gösterme ile ilgili kılavuz

"Hariç tutulan ve kısıtlanmış olarak belirtilen maddeler" alt kriteri, nihai ürünündeki konsantrasyonu ne olursa olsun kriterde listelenen tüm maddeler için geçerlidir.

Başvuru sahibi, ürüne dahil olan maddelerden herhangi birinin **Hariç tutulan maddeler** listesinde görünüp görünmediğini kontrol edecektir. Belirtilen maddelerden birinin kullanılıyor olması durumunda, söz konusu madde çıkarılacak veya bu listede yer almayan başka bir madde ile değiştirilecektir.

Başvuru sahibi, ürüne dahil olan maddelerden herhangi birinin, **Kısıtlanmış maddeler** bölümünde listelenen kısıtlanmış maddelerden biri olup olmadığını da kontrol edecektir. Belirtilen maddelerden birinin kullanılıyor olması durumunda, başvuru sahibi söz konusu maddenin konsantrasyonunun belirlenen sınırların altında olmasını sağlayacaktır.

Her iki alt kriter için, başvuru sahibi mümkünse tedarikçilerinden uygun beyanları talep edecek ve bunları Bakanlığa sunacaktır.

"Biyolojik olarak bozunabilir mikro-plastikler gibi çözünmeyen sentetik polimer parçacıkları, Türkiye Çevre Etiket kapsamında opaklaştırıcılar, çözünmeyen sentetik bal mumu ve mikro-plastikler olarak düşünülmelidir.

4.2 Ürünün toplam P içeriğini hesaplamak için kılavuz

Başvuru sahibi, toplam fosfor miktarını elemental P olarak hesaplayacak ve ilgili ürün kategorisi için alt kriterde belirtilen sınırları aşmamasını sağlayacaktır. Toplam P miktarının hesaplanmasının nasıl yapılması gerektiğini açıklığa kavuşturmak için aşağıda bir örnek verilmiştir. Verilen sayısal değerler, belirli bir ürünü temsil etmez ve gerçekte var olan ürünlerden büyük ölçüde farklı olabilir.

Örnek 1: 1 ml/L referans dozu olan ve %2 tetradesil fosfonat (TP) içeren elde yıkama bulaşık deterjanı (yoğunluğu 1.02 g/ml).

Referans dozajda TP miktarı:

$$(2 / 100) * (1 * 1,02) = 0,02 \text{ g TP/L}$$

TP'nin moleküler formülü: $C_{14}H_{31}O_3P$

TP'nin moleküler ağırlığı: 278,4 g/mol

Fosforun (P) atomik ağırlığı: 31 g/mol

Toplam fosfor içeriği:

$$(0,02 \text{ g TP / L}) * (1 \text{ mol TP / } 278,4 \text{ g TP}) * (1 \text{ mol P / } 1 \text{ mol TP}) * (31 \text{ g P / } 1 \text{ mol P}) = 0,002 \text{ g P/L}$$

Elde yıkama bulaşık deterjanları için sınır 0,08 g/L olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla, bu deterjan maksimum toplam P içeriği ile ilgili gereksinimi başarıyla geçer.

Alt kriter (b): Zararlı maddeler

(i) Nihai ürün

Nihai ürün, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında tanımlandığı şekilde ve Tablo 4’teki liste uyarınca akut toksik, belirli hedef organ toksisitesine sahip, solunum veya cilt hassaslaştırıcı, sucül ortam zararlı, kanserojen, mutajen veya üreme sistemine toksik olarak sınıflandırılmış ve etiketlenmiş olmayacaktır.

(ii) Üründe kullanılan maddeler

Ürün, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik Ek-I kapsamında ve Tablo 4’teki liste uyarınca akut toksik, belirli hedef organ toksisitesine sahip, solunum veya cilt hassaslaştırıcı, sucül ortam için zararlı, kanserojen, mutajen veya üreme sistemine toksik olarak sınıflandırılma ya da etiketlenme kriterlerini karşılayacak şekilde, ağırlıkça %0,010 konsantrasyon limitinde ya da üzerinde madde içermeyecektir.

Tablo 4: Kısıtlanmış zararlılık sınıfları ve kategorizasyon

Akut toksisite	
Kategori 1 ve 2	Kategori 3
H300 Yutulması halinde öldürücüdür.	H301 Yutulması halinde toksiktir.
H310 Cilt ile teması halinde öldürücüdür.	H311 Cilt ile teması halinde toksiktir.
H330 Solunması halinde öldürücüdür.	H331 Solunması halinde toksiktir.
H304 Solunum yoluna nüfuzu ve yutulması halinde öldürücüdür.	EUH070 Gözle teması halinde toksiktir.
Belirli hedef organ toksisitesi	
Kategori 1	Kategori 2
H370 Organlarda hasara yol açar.	H371 Organlarda hasara yol açabilir.
H372 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açar.	H373 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir.
Solunum ve cilt hassasiyeti	
Kategori 1A/1	Kategori 1B
H317 Alerjik cilt reaksiyonuna yol açar	H317 Alerjik cilt reaksiyonuna neden olabilir.
H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir.	H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir.
Kanserojen, mutajen veya üreme sistemine toksik	
Kategori 1A ve 1B	Kategori 2
H340 Genetik hasara yol açabilir.	H341 Genetik hasara yol açma şüphesi vardır.
H350 Kansere yol açabilir.	H351 Kansere yol açma şüphesi vardır.
H350i Solunma ile kansere yol açabilir.	
H360F Üremeye zarar verebilir.	H361f Üremeye zarar verme şüphesi vardır.
H360D Doğmamış çocukta hasara yol açabilir.	H361d Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.
H360FD Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocuğa zarar verebilir.	H361fd Üremeye zarar verme şüphesi vardır. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.
H360Fd Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.	H362 Emzirilen çocuğa zarar verebilir.
H360Df Doğmamış çocukta hasara yol açabilir. Üremeye zarar verme şüphesi vardır.	

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

Sucul ortam için zararlı	
Kategori 1 ve 2	Kategori 3 ve 4
H400 Sucul ortamda çok toksiktir	H412 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki.
H410 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.	H413 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki yapabilir.
H411 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.	
Ozon tabakasına zararlı	
H420 Atmosferin üst katmanındaki ozon tabakasını tahrip ederek kamu sağlığına ve çevreye zarar verir .	

Daha sıkı kontrollerin gerektiği durumlarda, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında belirlenmiş konsantrasyon sınırları geçerli olacaktır.

Tablo 5: İstisnai Maddeler

Ürün Kategorisi	Madde	Tehlike ifadesi
Elde Yıkama Bulaşık Deterjanı	Süfaktanlar	H400 Sucul ortamda çok toksiktir.
		H412 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki.
	Enzimler(*)	H317 Alerjik cilt reaksiyonuna yol açar.
		H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir.
	MGDA ve GLDA'da safsızlık olarak NTA (**)	H351 Kansere yol açma şüphesi vardır.
	Subtilisin	H400 Sucul ortamda çok toksiktir.
		H411 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.
	(*) Preparatlardaki stabilizatörler ve diğer yardımcı maddeler dahil. (**) Nihai üründeki toplam konsantrasyon %0,2'den düşük olduğu sürece, ham maddede %0,10'dan düşük konsantrasyonlarda.	

Bu kriter, 23/06/2017 tarihli ve 30105 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni Ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik (KKDİK) ’in 2. Maddesinin Beşinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendleri kapsamında kayıttan muaf tutulan ve aynı yönetmeliğin ek-4 ve ek-5’inde yer alan maddeler için geçerli değildir. Bu istisnanın geçerli olup olmadığını belirlemek için, başvuru sahibi ağırlıkça %0,010 üzerinde bir konsantrasyonda mevcut olan maddeleri tarayacaktır.

Tablo 5’te yer alan maddeler ve karışımlar, 4. kriterin (b)(ii) maddesinden muaftır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, nihai ürün için ve nihai üründe ağırlıkça %0,010’dan daha fazla konsantrasyonda bulunan tüm maddeler için bu kritere uygunluğu gösterecektir. Başvuru sahibi, uygunsa, üründe bulunan maddelerin, üründe mevcut oldukları şekil ya da fiziksel durumlar için Tablo 4’de listelenen zararlılık ifadelerinden biri veya daha fazlası ile sınıflandırma kriterlerini karşılamadığını teyit eden ve tedarikçilerden alınan beyanlarla ya da GBF’ler ile desteklenen imzalı bir uygunluk beyanı temin edecektir.

23/06/2017 tarihli ve 30105 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni Ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik (KKDİK) Ek IV ve Ek V kapsamında listelenen ve aynı yönetmeliğin 2. Maddesinin Beşinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendlerinde kayıttan muaf tutulan maddeler için, başvuru sahibi tarafından bu yönde bir beyanda bulunulması uygunluk için yeterli olacaktır.

Başvuru sahibi, uygunsa, üründe bulunan maddelerin istisna koşullarını karşıladığını teyit eden ve tedarikçilerden alınan beyanlarla ya da GBF’ler ile desteklenen imzalı bir uygunluk beyanı temin edecektir.

 = Kilit noktalar

Alt kriter b: Zararlı maddeler

- Bir ürünün ve içerik maddelerinin Tablo 4’de listelenen zararlılık sınıflandırmalarından herhangi biriyle sınıflandırılmadığı ve etiketlenmediği nasıl kanıtlanır? Bölüm 4.3.
- Yeni bir istisna nasıl sunulur? Bölüm 4.4

4.3 Bir ürünün ve üründe kullanılan maddelerin “Zararlı maddeler” alt kriterine göre sınıflandırılmadığını kanıtlama ile ilgili kılavuz

Zararlı maddeler alt kriteri, konsantrasyonları ağırlıkça %0,010 ya da üzeri olduğu takdirde (esanslar, renklendirici maddeler ve koruyucu maddeler de dahil) tüm maddeler için geçerlidir.

Bir karışımın içindeki maddelerle ilgili bilgi mevcutsa, söz konusu karışımın bu kritere uyması gerekir. Yani, sınıflandırılmış bir karışımın konsantrasyonu ağırlıkça %0,010 üzeri olduğu takdirde, içindeki sınıflandırılmış maddelerin münferit konsantrasyonu %0,010'u aşmadığı müddetçe, karışım nihai üründe kullanılabilir. Bunun anlamı uygulamada sınıflandırılmış (ve istisna uygulanmamış) madde varlığının karışım bazında değil, madde bazında değerlendirilmesi gerektiğidir.

İstisna maddeler (Tablo 5'te verilmiştir) bu alt kriterin (b)(ii) maddesinden muaftır

Başvuru sahibi, uygunsa, üründe bulunan maddelerin istisna koşullarını karşıladığını teyit eden ve tedarikçilerden alınan beyanlarla ya da GBF'ler ile desteklenen imzalı bir uygunluk beyanı temin edecektir.

4.4 Yeni bir istisna sunma ile ilgili kılavuz

Başvuru sahibi yeni bir istisnaya ihtiyaç olduğunu tespit ederse, söz konusu sınıflandırılmış maddenin aşağıdaki ön şartları karşıladığını kontrol ettikten sonra resmi bir talepte bulunmalıdır:

- maddenin olduğu şekilde veya alternatif malzeme veya tasarımların kullanılması yoluyla değiştirilmesinin teknik olarak mümkün olmaması,
- veya bu maddeyi içeren bir ürünün, aynı kategorideki diğer ürünlerle karşılaştırıldığında önemli ölçüde daha yüksek bir çevresel performansa sahip olması.

Böyle bir durumda, başvuru sahibi, Bakanlığa başvurmalıdır.

Alt kriter (c): Yüksek önem arz eden maddeler (SVCH)

Yüksek önem arz eden maddeler alt kriteri, ürünlerdeki konsantrasyonlarına bakılmaksızın tüm maddeler için geçerlidir.

Nihai ürün, Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğin 47. Maddesinde tanımlanan yüksek önem arz eden madde özelliği taşıyan maddeleri ihtiva edemez.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, uygunsa, yüksek önem arz eden maddelerin üründe bulunmadığını teyit eden ve tedarikçilerden alınan beyanlarla ve GBF'ler ile desteklenen imzalı bir uygunluk beyanı temin edecektir.

Alt kriter (d): Esanslar

Esanslar alt kriteri, konsantrasyonuna bakılmaksızın üründeki tüm esanslar için geçerlidir.

Ürüne esans olarak eklenen tüm maddeler, Uluslararası Parfüm Birliği (IFRA) uygulama kuralları uyarınca üretilecek ve işlenecektir. IFRA standartlarının yasaklama, kısıtlanmış kullanım ve maddeler için belirtilen saflık kriterlerine ilişkin önerileri üretici tarafından takip edilecektir.

Esanslar profesyonel kullanım için olan el bulaşık deterjanlarında kullanılmamalıdır.

Değerlendirme ve doğrulama: Duruma göre tedarikçi veya esans üreticisi, imzalı bir uygunluk beyanı sağlayacaktır.

IFRA internet sitesine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

<http://www.ifraorg.org>

Alt kriter (e): Koruyucu maddeler

(i) Ürün sadece ürünü korumak için ve yalnızca bu amaç için uygun dozajda koruyucu madde içerebilir. Burada biyosidal özellikleri de olan sürfaktanlar kast edilmemektedir.

(ii) Ürün, biyobirikimli olmamaları koşuluyla koruyucu madde içerebilir. BCF < 100 veya log Kow < 3,0 olan koruyucu maddelerin biyobirikimli olmadığı kabul edilir. Hem BCF hem de log Kow değerleri mevcutsa, ölçülen en yüksek BCF değeri kullanılacaktır.

(iii) Ambalaj üzerinde veya başka herhangi bir şekilde ürünün antimikrobiyal veya dezenfekte edici bir etkiye sahip olduğunu iddia etmek veya önermek yasaktır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, uygunsa, ürüne eklenen tüm koruyucu maddeleri ve bunların BCF ya da log Kow değerleriyle ilgili bilgi sağlayan ve tedarikçilerden alınan beyanlarla ve ayrıca GBF'ler ile desteklenen imzalı bir uygunluk beyanı temin edecektir. Başvuru sahibi ayrıca ambalajın tasarımını da sunacaktır.

Tanımlar

Biyosidal özelliklere ilişkin olarak aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

- **Biyosidal ürün**, Sadece fiziksel ya da mekanik etkilerle değil, diğer başka yollarla herhangi bir zararlı organizmayı yok etme, uzaklaştırma, zararsız hale getirme ya da zararlı organizmanın etkisini önleme, üzerinde kontrol edici bir etki oluşturma amacıyla kullanılacak ve kullanıcıya sunulduğu haliyle bir ya da daha fazla aktif madde içeren, barındıran ya da bunların bileşiminden oluşturulan herhangi bir madde ya da karışımı veya madde ya da karışımlardan yerinde üretilen herhangi bir madde ya da karışımı veya ana işlevi biyosidal olan işlenmiş eşyayı, ifade eder.
- **Aktif madde**, zararlı organizmalar üzerinde ya da onlara karşı etki gösteren bir madde veya mikroorganizmayı ifade eder.

 = Kilit noktalar

Alt kriter e: Koruyucu maddeler

- Bir ürünün doğru miktarda koruyucu içerdiği nasıl kanıtlanır? Bölüm 4.5

4.5 Ürünün doğru miktarda koruyucu madde içerdiğini kanıtlama ile ilgili kılavuz

Koruyucu maddeler alt kriteri, konsantrasyonuna bakılmaksızın üründeki tüm koruyucu maddeler için geçerlidir.

Bir deterjan veya temizlik ürününde bulunan koruyucular sadece ürünü korumak için, yani mikroorganizmaların neden olduğu ürün bozulmasını önlemek ve kullanım sırasında tüketicinin kazara ürünü kontamine etmesini önlemek için kullanılacaktır. Koruma için etkili olan koruyucu konsantrasyonu genellikle koruyucunun teknik ürün formunda belirtilir, bu uygunluk kanıtı olarak kullanılabilir. Buna ek olarak, ürün geliştirme sırasında üreticiler, ürünlerin standart germlemlerle aşılandığı ve belirli aralıklarında bu germlemlerdeki azalmaya ilişkin önlemlerin alındığı germ kontaminasyon testleri ile koruyucuların etkili olduğundan emin olmalıdır. Bu gibi testlerin sonuçları uygunluk kanıtı olarak sunulabilir.

Ambalaj üzerinde veya başka herhangi bir şekilde ürünün antimikrobiyal veya dezenfekte edici bir etkiye sahip olduğunu iddia etmek yasaktır. Başvuru sahibi, bu koruyucuları ürün formülasyonuna dahil edebilmek için biyobirikimli olup olmadıklarını kontrol edecektir. $BCF < 100$ veya $\log Kow < 3,0$ olan koruyucu maddelerin biyobirikimli olmadığı kabul edilir.

Hem BCF hem de K_{ow} değerleri mevcutsa, ölçülen en yüksek BCF değeri kullanılacaktır.

Alt kriter (f): Renklendirici maddeler

Renklendirici maddeler alt kriteri, konsantrasyonuna bakılmaksızın üründeki tüm renklendirici maddeler için geçerlidir.

Ürün içindeki renklendirici maddeler biyobirikimli olmamalıdır.

BCF < 100 veya log Kow < 3,0 olan renklendirici maddelerin biyobirikimli olmadığı kabul edilir. Hem BCF hem de log Kow değerleri mevcutsa, ölçülen en yüksek BCF değeri kullanılacaktır. Gıdalarda kullanılması onaylanmış renklendirici maddeler söz konusu olduğunda, biyobirikim potansiyeli ile ilgili belge sunulması gerekli değildir.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, uygunsa, ürüne eklenen tüm renklendirici maddeleri ve bunların BCF ya da log Kow değerleriyle ilgili bilgi sağlayan ve tedarikçilerden alınan beyanlarla ve ayrıca GBF'ler ile desteklenen imzalı bir uygunluk beyanı ya da renklendirici maddelerin gıda kullanımına uygun olduğunu gösteren belgeler temin edecektir

Hem BCF hem de K_{ow} değerleri mevcutsa, ölçülen en yüksek BCF değeri kullanılacaktır.

Gıdalarda kullanılması onaylanmış renklendirici maddeler söz konusu olduğunda, biyobirikim potansiyeli ile ilgili belge sunulması gerekli değildir. Yetkili Kuruma maddenin gıda kullanımı için onaylandığını gösteren belgenin gönderilmesi yeterlidir.

Alt kriter (g): Enzimler

Sadece kapsüllenmiş enzimler (katı halde) ve enzim sıvıları/bulamaçları kullanılmalıdır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, uygunsa, ürüne eklenen tüm enzimleri gösteren ve tedarikçilerden alınan beyanlarla ve ayrıca GBF'ler ile desteklenen imzalı bir uygunluk beyanı temin edecektir.

Alt kriter (h): Aşındırıcı özellikler

Nihai ürün, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca "H314 Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına yol açar" ifadesi ile "Cilt aşındırıcı", kategori 1A, 1B, 1C karışımı olarak sınıflandırılmış olmamalıdır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, formülasyonun bir parçası olarak veya formülasyona dahil edilen herhangi bir karışımın bir parçası olarak ürün içinde kullanılan ve , 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca H314 ifadesi ile "Cilt Aşındırıcı" olarak sınıflandırılan tüm maddelerin tam konsantrasyonlarını, ürün GBF'ler ile birlikte yetkili kuruma sunacaktır.

5 Kriter: Ambalaj

Tanımlar

- **Birincil ambalaj**, ürünle doğrudan temas eden ambalaj katmanıdır. Ürünün spesifik boyutlarına göre tasarlanır. Birincil ambalajın temel rolü, ürünü depolama ve nakliye sırasında hasardan korumaktır. Genellikle, ürünler uzun süre depoda durur ve birincil ambalaj, ürünün dış çevreye maruz kalmamasını sağlar. Tüketiciler için kolay kullanım, birincil ambalajın bir başka yönüdür. Şişeler, damlalıklı şişeler, shrink film ambalajlar, karton ve blister paketler yaygın birincil ambalajlardır.
- **İkincil ambalaj**, satın alma noktasında, belirli bir sayıda ürünün bir arada tutulması için kullanılan ambalajdır ve ürün nihai kullanıcı veya tüketiciye bu şekilde satılabilir ya da yalnızca satış noktasında rafları yenilemek için kullanılabilir; ikincil ambalaj ürünün özelliklerini etkilemeden üründen çıkarılabilir.
- **Üçüncül ambalaj**, fiziksel taşıma ve nakliye hasarını önlemek için bir dizi satış biriminin veya gruplandırılmış ambalajın taşınmasını ve nakliyesini kolaylaştırmak için tasarlanmış ambalajdır. Nakliye ambalajı karayolu, demiryolu, gemi ve hava konteynerlerini kapsamaz.
- **Geri dönüştürülmüş malzeme** – “geri dönüşüm”, atık maddelerin orijinal kullanım amacı veya başka bir amaç için ürünlere, malzemelere veya maddelere yeniden işlendiği herhangi bir geri kazanım işlemi ifade eder. Organik maddenin yeniden işlenmesini de kapsar, ancak enerji geri kazanımını ve yakıt olarak veya dolgu işlemleri için kullanılacak malzemelere dönüştürülmesini kapsamaz.
- **Tüketim sonrası geri dönüştürülmüş malzeme**. Dağıtım aşamasında veya tüketici aşamasında, ambalaj üreticilerinden toplanan tüketim sonrası malzemedir geri dönüştürülmüş malzemedir.
- **Ağırlık/fayda oranı (WUR)**, tüketiciye deterjan veya temizlik ürününün bir dozunu sağlamak için kullanılan ambalaj miktarı anlamına gelir. Yeniden kullanım ve geri dönüştürülmüş malzeme kullanımı, bu hesaplama sisteminde avantajlıdır.

Alt kriter (a): Ağırlık/Fayda oranı

Ürünün ağırlık/amaca uygunluk oranı (WUR) sadece birincil ambalaj için hesaplanmalı ve referans dozaj için 0.6 g/L yıkama suyu değerini aşmamalıdır.

%80'inden fazlası geri dönüştürülmüş malzemelerden imal edilmiş birincil ambalajlar bu gereksinimden muaftır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi ürünün WUR hesaplamasını sunacaktır. Ürün farklı ambalajlarda (yani farklı hacimlerde) satılıyorsa, Türkiye Çevre Etiket'i'nin verileceği her ambalaj boyutu için hesaplama yapılacak ve sunulacaktır.

WUR aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$WUR = \sum \left[\frac{(W_i + U_i)}{(D_i + R_i)} \right]$$

Burada;

W_i: (i) birincil ambalajın ağırlığı (g);

U_i: (i) birincil ambalajdaki tüketim sonrası geri dönüştürülmüş olmayan ambalajın ağırlığı (g). Başvuru sahibi aksini ispat etmediği müddetçe U_i = W_i olarak alınır;

D_i: (i) birincil ambalajda bulunan referans doz sayısı;

Ri: yeniden dolum endeksidir. $R_i = 1$ (ambalaj aynı amaç için tekrar kullanılmıyorsa) ya da $R_i = 2$ (başvuru sahibi ambalaj bileşeninin aynı amaç için tekrar kullanılabileceğini belgeleyebiliyor ve yeniden doldurulmuş ambalaj satıyorsa).

Başvuru sahibi, ilgili belgelerle birlikte, tüketim sonrası geri dönüştürülmüş malzemenin içeriğini doğrulayan imzalı bir uygunluk beyanı sunacaktır. Ambalaj imal etmek için kullanılan ham madde, dağıtım aşamasında veya tüketici aşamasında ambalaj üreticilerinden toplanmışsa, ambalaj tüketim sonrası geri dönüştürülmüş ambalaj olarak kabul edilir.

 = Kilit noktalar

Alt kriter a: Ağırlık/Fayda Oranı

- Bir ürünün WUR değeri nasıl hesaplanır? Bölüm 5.1
- Ambalajdaki geri dönüştürülmüş malzemenin miktarı (%) nasıl kanıtlanır? Bölüm 5.2

5.1 Ürünün WUR değerinin hesaplanması ile ilgili kılavuz

Bir ürünün WUR değeri sadece birincil ambalaj için hesaplanmalıdır.

Birincil ambalaj

(a) kullanımdan önce çıkarılması amaçlanan bir paketteki tek dozlar için, son kullanıcı veya tüketiciye satın alma noktasında sunulacak en küçük dağıtım satış birimini oluşturacak şekilde tasarlanmış etiketi de dahil olmak üzere tek dozluk paket ve ambalaj;

(b) diğer tüm ürün türleri için, satın alma noktasında son kullanıcıya veya tüketiciye sunulan en küçük satış birimi olarak tasarlanmış ambalaj;

Birincil ambalaj aşağıdakileri kapsar:

- Kabın malzemesi
- Kapak
- Ek olarak ambalaj fonksiyonu bulunan dozaj aracı (kapak gibi)
- Etiket
- Tetik
- Karton

Aşağıdakileri kapsamaz:

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

- Ek olarak ambalaj fonksiyonu bulunmayan dozaj aracı
- Karton

%80'inden fazlası geri dönüştürülmüş malzemelerden imal edilmiş birincil ambalajlar WUR hesaplaması gereksiniminden muaftır. Bir diğer deyişle; tüm (toplam) birincil ambalajın %80'i geri dönüştürülmüş malzemelerden yapılmışsa, bu gereksinimden muaftır

WUR değeri hesaplamasını netleştirmek için bazı örnekler aşağıda verilmiştir:

Örnek : 1 litrelik şişede satılan bulaşık deterjanı. Referans dozajı 1 ml/L. Şişe %80 geri dönüştürülmüş malzeme içeriyor.

Ambalajın açıklaması:	1 L sıvı elde yıkama bulaşık deterjanı				
Birincil ambalajdaki ürünün miktarı (referans dozaj ml cinsindense l olarak, referans dozaj g cinsindense kg olarak):	1 L				
Birincil ambalajın (i) kısmı	Bu (i) kısmının g cinsinden ağırlığı (Wi)	Geri dönüştürülmüş olmayan malzemenin g cinsinden ağırlığı (Ui)	Geri dönüşüm değeri (ri)	(Di)	$= (Wi + Ui) / (Di \times ri)$
Şişe	42	8,4	1	1000	0.050
Kapak	6	6	1	1000	0.012
etiket	2	2	1	1000	0.004
			Toplam:	=WUR	0.06
				Sınır	0,6
Birincil ambalajda geri dönüştürülmüş malzeme:	%67,2			Durum	Uygun

Yanlış hesaplama:

Şişe %80 geri dönüşüm malzemedan yapıldığı için, ürün ambalaj kriterinden muaftır.

Doğru hesaplama:

Şişe %80 geri dönüşüm malzemedan imal edilmiş olsa dahi, birincil ambalajdaki toplam geri dönüşüm oranı %67.2 dir.

5.2 Ambalajın geri dönüştürülmüş malzemesinin miktarını (%) kanıtlama ile ilgili kılavuz

Başvuru sahibi, birincil ambalajdaki tüketim sonrası geri dönüştürülmüş malzeme içeriği ile ilgili ambalaj imalatçısından aldığı imzalı bir uygunluk beyanını Bakanlığa sunacaktır. Başvuru sahibi ayrıca, ambalaj için kullanılan malzemelerin gerçekten geri dönüştürülmüş kaynaklardan geldiğine dair kanıt sağlayacaktır - bu bilanço, faturalar veya diğer muhasebe yöntemleri ile yapılabilir.

Alt kriter (b): Geri Dönüşüm için Tasarım

Plastik ambalajlar, ayırma veya yeniden işlemeye engel olduğu veya geri dönüşüm kalitesini düşürdüğü bilinen potansiyel kirleticilerden ve uyumsuz malzemelerden kaçınarak etkili geri dönüşümü kolaylaştırmak üzere tasarlanmalıdır. Etiket veya giydirme, kapak kısmı ve varsa bariyer kaplamaları, Tablo 6'da listelenen malzeme ve bileşenleri tek başına veya birlikte içermemelidir. Pompa mekanizmaları (spreyler dahil) bu gereksinimden muaftır.

Tablo 6: Hariç tutulan malzemeler ve bileşenler

Ambalaj elemanı	Hariç tutulan malzemeler ve bileşenler (*)
Etiket veya giydirme	- PET, PP veya HDPE şişe ile birlikte PS etiket veya giydirme - PET, PP veya HDPE şişe ile birlikte PVC etiket veya giydirme - PET şişe ile birlikte PETG etiket veya giydirme - PET şişe ile birlikte kullanılan ve $> 1 \text{ g/cm}^3$ yoğunluğa sahip, herhangi bir plastik malzemeden imal giydirmeler/etiketler - PP ya da HDPE şişe ile birlikte kullanılan ve $< 1 \text{ g/cm}^3$ yoğunluğa sahip, herhangi bir plastik malzemeden imal giydirmeler/etiketler - Metalize edilmiş veya ambalaj gövdesine kaynaklanmış etiketler veya giydirmeler (kalıp etiketlemede)
Kapak kısmı	- PET, HDPE veya PP şişe ile birlikte PS kapak kısmı - PET, PP veya HDPE şişe ile birlikte PVC kapak kısmı - PET şişe ile birlikte kullanılan PETG kapama kısmı veya $> 1 \text{ g/cm}^3$ yoğunluğa sahip kapak kısmı malzemesi - Şişeden kolayca ayrılmayan metal, cam veya EVA'dan imal kapak kısımları - Silikondan imal kapak kısımları. PET şişe ile birlikte kullanılan ve $< 1 \text{ g/cm}^3$ yoğunluğa sahip silikon kapak kısımları ve PEHD ya da PP şişe ile birlikte kullanılan ve $> 1 \text{ g/cm}^3$ yoğunluğa sahip silikon kapak kısımları muaftır. - Ürün açıldıktan sonra şişede veya kapak kısmında sabit kalan metalik folyolar veya contalar.
Bariyer kaplamalar	Poliamid, fonksiyonel poliolefinler, metalize ve ışık engelleyici bariyerler

(*) EVA - Etilen vinil asetat, HDPE - Yüksek yoğunluklu polietilen, PET - Polietilen tereftalat, PETG - Glikol modifiyeli polietilen tereftalat, PP - Polipropilen, PS - Polistiren, PVC - Polivinilklorür

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, konteyner, etiket veya giydirme, yapıştırıcı, kapak kısmı ve bariyer kaplaması dahil olmak üzere, ambalajın malzeme bileşimini belirten imzalı bir uygunluk beyanını, birincil ambalajın fotoğrafları veya teknik çizimleri ile birlikte yetkili kuruma sunacaktır

 = Kilit noktalar

- Ambalajın malzeme kompozisyonu nasıl rapor edilir? Bölüm 5.3

5.3 Malzeme kompozisyonun rapor edilmesi ile ilgili kılavuz

Bu kriterin sağlanması için, birincil ambalajı oluşturan parçaların bir listesi gereklidir. Listede şişe, etiket veya geçirme, yapıştırıcılar, kapama kısmı (kapak) ve bunların hangi malzemelerden yapıldığı belirtilmelidir

Birincil ambalajın fotoğrafları veya teknik çizimleri Bakanlığa sunulacaktır.

PP ile HDPE kombinasyonunun yanı sıra PE ile LLDPE, LDPE, HDPE kombinasyonlarının Türkiye Çevre Etiket ürünlerinde kullanımına izin verildiği unutulmamalıdır.

6 Kriter: Kullanıma Uygunluk

Ürün, belli bir su sertliği için üretici tarafından önerilen en düşük sıcaklıkta ve dozda tatmin edici bir yıkama performansına sahip olacaktır. Performans, ürünün temizleme yeteneği (kirleri çıkarma/bulaşıkları temizleme yeteneği) ve temizleme kapasitesi parametrelerinin değerlendirilmesi ile ölçülür ve referans bir ürünle karşılaştırılır.

Temel gereklilik olarak, ürünün en az referans ürün kadar iyi veya referanstan daha yüksek bir performansa sahip olması beklenmektedir. Ürünün performansının başarılı olarak değerlendirilebilmesi için, yapılan test turlarının en az %80'inin (örneğin 5 tur üzerinden 4 turda) test edilen ürün adına pozitif (referans ürün kadar veya ondan daha iyi) bir sonuç vermesi gereklidir.

Alternatif olarak, başvuru sahibi istatistiksel yöntemler kullanabilir ve test edilen ürünün, tek taraflı %95 güven aralığında, test turlarının en az %80'inde referans ürün kadar iyi veya referans üründen daha iyi olduğunu gösterebilir.

Performans testi, Başvuru Kılavuzu'nda detaylandırıldığı şekilde gerçekleştirilecektir. Laboratuvar niteliklerine ilişkin olarak, kriter dokümanında belirtilen gereksinimler geçerlidir.

- Referans ürün, ambalaj üzerinde belirtildiği gibi, önerilen en düşük dozda test edilmelidir. Referans ürün için önerilen herhangi bir dozlama talimatı yoksa doz, test ürünüyle aynı şekilde ayarlanır.
- Test ürünü önerilen en düşük dozda test edilmelidir.
- Referans ürün, testin gerçekleştirildiği sırada Türkiye’de satılan ve en köklü/pazar lideri olarak anılan elde yıkama bulaşık deterjanları arasından seçilmelidir.
- Referans ürün, Türkiye Çevre Etiket alınması hedeflenen üründen farklı bir ürün olmalı ve başvuru sahibi üretici dışında bir üretici tarafından üretilmelidir.
- Referans ürün, test için özel olarak satın alınmalıdır. Profesyonel pazara yönelik ürünler, başka bir profesyonel ürüne karşı test edilmeli ve benzer şekilde kişisel kullanıma yönelik bir ürün, yine başka bir kişisel kullanıma yönelik ürünle karşılaştırılmalıdır. Ürün hem profesyonel hem de kişisel kullanıma yönelik olarak pazarlanıyorsa, performans testi profesyonel bir ürüne karşı yapılır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, ürünün çerçevede belirtilen koşullarda test edildiğini ve sonuçların ürünün en azından gerekli minimum yıkama performansına ulaştığını gösteren belgeleri sunacaktır. Başvuru sahibi ayrıca, uygunsa, test ve kalibrasyon laboratuvarları için ilgili uyumlaştırılmış standartlarda yer alan laboratuvar gerekliliklerine uygunluğu gösteren belgeleri de sağlayacaktır. Testlerin nasıl yapılacağına ilişkin detaylar ilerleyen bölümlerde açıklanmıştır.

Performans Testi

Performans testinin amacı, eko etiketli bir elde yıkama bulaşık deterjanının tatmin edici temizlik yeteneğini ve kapasitesini göstermektir. Test prosedürü, test edilen ürünü (etiket için başvuru ürünü) ve bir referans ürünü temizleme yeteneği ve kapasitesi açısından karşılaştırır. Ürünün pazarlamasında test sonuçlarının kullanımından kaçınılmalıdır. Paylaşılmasının gerekli olduğu durumlarda ise, test yöntemi ayrıntılı olarak belirtilmelidir.

Çerçeve, aşağıdaki gereksinimler test prosedürünün bir parçası olduğu sürece çok çeşitli test prosedürlerine izin verir. Temel olarak performans testi, bulaşıkların (örneğin tabaklar) yıkanmasına dayanmaktadır. Testte yıkama elle yapılabilir veya mekanik işlemler bir makine tarafından gerçekleştirilebilir. Alternatif olarak, test hiçbir mekanik işlem içermeyebilir.

Çerçeve

Performans testi aşağıdaki çerçeveye göre yapılacaktır:

Test ürünü ve referans ürünün birbiriyle karşılaştırıldığı en az beş tekrar yapılmalıdır. Her bir tekrar, biri test ürünü ve diğeri referans ürün için olmak üzere iki alt testi içerecektir. Referans ürün ve test ürünü, test eden kişi için anonim olacaktır.

Her tekrarda yer alan unsurlar ve aşamalar önceden belirlenmeli ve her tekrar için aynı olmalıdır (örn. kirliliğin uygulanması, yıkama ve olası durulama). Odanın sıcaklığı ve bağıl nemi ölçülmeli ve tüm tekrarlarda makul ölçüde sabit tutulmalıdır (testin başında ve sonunda ölçülebilir).

Kirlilik Seçimi ve Hazırlanması

Kirlilik, öncelikle hayvansal ve bitkisel yağlardan oluşacaktır. Aynı zamanda proteinler ve karbonhidratları (ör. yumurta ve un) da içermelidir. Diğer bir deyişle, kirliliğin öncelikli olarak yağ içermesi gerekmektedir. Kirliliğin kökeni veya kimyasal bileşimi ayrıntılı olarak açıklanmalıdır (örn. zeytinyağı veya hayvansal yağ). Kirlilik homojen ve eşit dağılmış olmalıdır. 11 alt testin (10 performans testi +1 su testi) tümü için yeterli ölçüde kirlilik tek bir seferde hazırlanmalıdır.

Su

Su sertliği ve kalsiyum-magnezyum oranı bilinmelidir. Kalsiyum-magnezyum oranı, deiyonize/damıtılmış su kullanılarak belirlenebilir ve daha sonra bilinen miktarlarda kalsiyum ile sertleştirilir. Test, ürünün satılacağı alan için geçerli olan en yaygın su sertliğinde su kullanılarak yapılmalıdır.

Su sertliği, Alman sertlik derecesi (° dH) olarak belirtilecektir.

1°dH = 10 mg CaO veya 7.19 mg MgO (0.179 mmol metal iyonu / litre) veya litre su başına eşdeğer miktarda diğer metal oksitler

Yıkama Suyunun Hazırlanması

Suyun hacmi litre cinsi olarak ve bir ondalıklı haneye kadar belirtilmelidir. Tüm tekrarlar aynı hacimde su kullanılmalıdır. Suyun sıcaklığı başlangıçta Santigrat cinsinden ölçülecektir ve tüm tekrarlar için aynı olmalıdır. Sıcaklık, yıkama döngüsünün başında ve sonunda ölçülecektir.

Test edilen ve referans olarak kullanılan deterjan, sırasıyla her ürün için önerilen en düşük doza göre dozlanmalıdır. Dozaj, bir ondalıklı basamak olarak ölçülecek ve tüm tekrarlar aynı olacaktır. Deterjan su içinde karıştırılmalı ve tamamen çözülmalıdır.

Test prosedürü

Her tekrar için kirlilik miktarı gram cinsinden (veya daha küçük birim) iki anlamlı rakama kadar tartılmalıdır.

Kirlilik, yıkanacak olan çanak çömleğe her defasında aynı şekilde uygulanmalıdır. Tüm işlemler, alt testlerin her birinde önceden belirlenmiş ve kontrollü bir şekilde, tabakların ön tarafında 20 dairesel hareket ve arkasında 6 dairesel hareket yapılarak gerçekleştirilecektir. Farklı bir işleme yöntemi kullanılıyorsa, bunun açıklaması ve gerekçesi belirtilmelidir.

Temizleme Kapasitesinin Değerlendirilmesi

Test, bir kapasite ölçüsü, yani bulaşık yıkama deterjanının ne kadar bulaşık yıkayabildiğini gösteren sonuçlar, üretebilmelidir. Bu sonuçların elde edilebilmesi için önceden belirlenmiş koşullara ulaşıldığında testin durdurulması gerekir. Testin durdurulabileceği koşullara örnek olarak, "hiç köpüğün kalmaması" verilebilir, ancak farklı göstergeler de kullanılabilir. " Hiç köpüğün kalmaması " dışında farklı bir gösterge seçilirse, bu açıklanmalı ve gerekçelendirilmelidir. Önceden belirlenen koşullara ulaşıldığında yıkanılan bulaşık ögesi sayısı belirlenir (örn temiz tabak sayısı).

Temizleme Yeteneğinin Değerlendirilmesi

Test, temizleme yeteneği ölçüsü sağlayan sonuçlar üretebilmelidir. Bu ölçünün sağlanması, görsel, optik, gravimetrik veya başka bir ilgili analiz yöntemi yoluyla olabilir. Analiz yöntemi ve ölçü birimleri önceden belirlenecek ve belirtilecektir. Görsel inceleme, bir derecelendirme ölçeği kullanılarak gerçekleştirilebilir.

Aşağıdaki derecelendirme ölçeği örnek olarak kullanılabilir. Değerlendirme aynı aydınlatma koşullarını kullanan iki kişi tarafından (tercihen 1000-1500 lux lamp.) yapılmalıdır. Tabağın hem önü hem de arkası birlikte değerlendirilecektir:

5 = Tamamen temiz

4 = 1-10 adet ve maksimum birleşik yüzey alanı 4 mm² olan küçük yağ damlacıkları/noktaları

3 = Birleşik yüzey alanı 4-50 mm² olan 10'dan fazla küçük yağ damlası / noktası

2 = 50-200 mm² yağlı yüzey

1 = 200 mm²'den fazla yağlı yüzey

Su Testi

10 alt teste ek olarak (test ürünü ve referans ürün için ayrı ayrı 5 tekrar), sonraki aşamada başka bir performans testi de, önceki testlerle birebir aynı olacak şekilde, ancak sadece su ile (deterjansız) yapılmalıdır. Su testi, seçilen test yönteminin elde yıkama bulaşık deterjanının temizleme performansını test etmek için uygun olduğunu göstermelidir.

Su testi, sırasıyla test ürünü ve referans ürün test edildikten sonra yapılmalıdır. Su testi, ürünlerin kapasiteleri ile aynı sayıda bulaşık ögesi üzerinde yapılacaktır. Örneğin, referans ürünün ortalama kapasitesi 20 tabak ve test ürününün kapasitesi

22 tabak ise, su testi için 21 adet tabak kullanılacaktır. Test, su ve elde bulaşık yıkama deterjanlarının eşit derecede temizlediğini gösterirse, seçilen performans testi uygun değil demektir.

Sonuçlar

Referans ürünün ve test ürününün temizleme yeteneği ve kapasitesi, her test tekrarı için belgelenmelidir. Bir test turunun pozitif sonucu, temizleme yeteneği ve kapasitesi referans ürünle karşılaştırıldığında test ürünü için iyi veya daha iyi olduğunda elde edilir.

Test turlarının en az %80'inde pozitif sonuçlar elde edildiğinde (örneğin 5 tur üzerinden 4 turda), test ürününün performans gereksinimlerini karşıladığı kabul edilir. Alternatif olarak, başvuru sahibi istatistiksel yöntemler kullanabilir ve tek taraflı %95 güven aralığında, test edilen ürünün, test turlarının en az %80'inde referans ürün kadar iyi veya referans üründen daha iyi olduğunu gösterebilir.

Dokümantasyon

Testin tamamı yukarıda belirtilen çerçeveye göre raporlanacaktır. Rapor aşağıdaki noktaları içermelidir:

- Test odasındaki sıcaklık ve nemin spesifikasyonu ve testi yapan kişi(ler)in bu koşulların tüm tekrarlar da sabit tutulmasını nasıl sağladığını açıklayan detaylar.
- Kirliliğin bileşimi ve bu kirliliğin homojen ve düzgün bir kıvamda olmasını sağlamak için kullanılan prosedürün açıklaması.
- Suyun sertliğinin ve nasıl elde edildiğinin ve kalsiyum-magnezyum oranının belirlenmesi.
- Testin her bölümünde kullanılan su miktarının belirtilmesi.
- Testin başında ve sonunda ölçülen su sıcaklığı.
- Elde yıkama bulaşık deterjanının (test ürünü ve referans ürün) tartım sonuçlarının her tekrarda belirtilmesi ve ürünün suda çözülmesi için prosedürün açıklaması.
- Her tekrarda kirliliğin tartılmasının sonuçlarının belirtilmesi ve toprağın bulaşık ögesine nasıl uygulandığına ilişkin prosedürün bir açıklaması.
- Ürünlerin testi gerçekleştiren kişiler için nasıl anonim tutulduğunun açıklaması
- Her bir tekrardaki diğer adımların ve aşamaların açıklaması.
- Temizleme kapasitesinin nasıl değerlendirildiğinin / belirlendiğinin açıklaması.
- Temizleme yeteneğinin nasıl ölçüldüğünün ve / veya değerlendirildiğinin açıklaması.
- Tüm ham veriler dahil olmak üzere temizleme kapasitesi ve yeteneği açısından belirtilen beş tekrardan kısmi sonuçlar.

- Deterjanın kullanılmadığı su testinin sonuçları.
- Bu ham verilere dayalı nihai sonuçlar (ve varsa, bir istatistiksel verilerin değerlendirilmesi).

Denklik teknik inceleme komisyonu tarafından değerlendirilip kabul edilirse, eşdeğer bir test performansı da kullanılabilir.

7 Kriter: Tüketicinin Bilgilendirilmesi

Ürün performansını en üst düzeye çıkarmak, oluşan atıkları en aza indirmek ve su kirliliğini ve kaynak tüketimini azaltmak için gerekli kullanım talimatları ürünle birlikte sunulmalıdır. Bu talimatlar okunaklı olmalı veya grafik gösterimi ya da simgeler içermeli ve aşağıdaki bilgileri kapsamalıdır:

(a) Dozaj talimatları

Başvuru sahibi, tüketicilerin önerilen dozajı ayarlamasına yardımcı olmak için uygun adımları atacak, dozaj talimatlarını ve uygun bir dozaj sistemini (örn. kapak) kullanıma sunacaktır.

Dozaj talimatları, en az iki kirlenme seviyesi için önerilen dozu ve varsa su sertliğinin dozaj üzerindeki etkisini içermelidir.

Varsa, ürünün pazarlanması planlanan bölgedeki en yaygın su sertliği veya bu bilginin nerede bulunabileceği belirtilecektir.

(b) Ambalaj imha bilgileri

Birincil ambalaj, ambalajın yeniden kullanımı, geri dönüşümü ve doğru imhası hakkında bilgi verilmelidir.

(c) Çevre ile ilgili bilgiler

Birincil ambalajda, enerji ve su tüketimini en aza indirmek ve su kirliliğini azaltmak için doğru dozu ve önerilen en düşük sıcaklığı kullanmanın önemini belirten bir metin olacaktır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, ürün etiketinin bir örneğiyle birlikte imzalı bir uygunluk beyanı sunacaktır.

i = Kilit noktalar

- Birincil ambalajda görünen bilgilere örnekler
 - dozaj bilgisi: Bölüm 7.1
 - ambalaj imhası: Bölüm 7.2

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

- çevre ile ilgili bilgiler: Bölüm 7.3

Birincil ambalajda, enerji ve su tüketimini en aza indirmek ve su kirliliğini azaltmak için doğru dozu ve önerilen en düşük sıcaklığı kullanmanın önemini belirten bir metin olacaktır.

7.1 Doz ile ilgili sağlanabilecek bilgilere örnek

Elde Yıkama Bulaşık Deterjanı	5L su için dozaj: - Hafif kirli bulaşık: 2,5 ml (1/2 çay kaşığı) - Normal düzeyde kirli bulaşık: 5 ml (1 çay kaşığı) Tavsiye edilen doğru deterjan dozunun çözünmesi için bulaşığı suya batırın. Musluğu açık bırakmaktan kaçının.
-------------------------------	--

7.2 Ambalaj imhası ile ilgili olarak sağlanabilecek bilgilere örnek

Elde Yıkama Bulaşık Deterjanı	Ambalaj üzerinde kullanılabilecek yeniden kullanım, geri dönüşüm ve doğru imhayı teşvik eden ifadeler, örneğin: - Tekrar kullanılabilir şişe - %100 geri dönüşümlü ambalaj - Kullanımdan sonra, boş ambalajı [plastik] geri dönüşüm kutusuna atın
-------------------------------	---

7.3 Çevresel hususlarla ilgili sağlanabilecek bilgilere örnek

Elde Yıkama Bulaşık Deterjanı	Bu ürün düşük sıcaklıklarda yıkama için uygundur [örn. 20°C, oda sıcaklığı, soğuk su]. Soğuk suda, uygun önerilen dozu kullanın ve musluğu açık bırakmak yerine bulaşığınızı suya batırın. Bu şekilde enerji ve su tüketimini azaltmış ve çevre üzerindeki etkiyi en aza indirmiş olursunuz.
-------------------------------	--

8 Kriter: Çevre Etiketinde Verilen Bilgi

Ürün üzerinde çevre etiketi ile birlikte aşağıdaki bilgiler yer alacaktır:

Çevre etiketi, ürün ambalajında 2*2 cm ebatlarında yer alacaktır. Etiket altında, 6 punto büyüklüğünde belge numarası ve "Bu üründe çevre etiketi kullanımı, çevresel performansından dolayı 19.10.2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevre Etiket Yönetmeliği uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca uygun görülmüştür." ifadesi yer almalıdır.

Ürüne ilişkin başvuru sürecinde onaylanması durumunda aşağıdaki ifadelerde yer alabilir.

- Sucul ortam üzerinde düşük etki
- Sürdürülebilir hammadde kullanımı,
- Üretim sürecinde zararlı kimyasalların kısıtlanması,

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, imzalı bir uygunluk beyanı ile birlikte, ürün etiketinin bir numunesini ya da Türkiye Çevre Etiket'i'nin yerleştirildiği ambalajın tasarımını sunacaktır.

Bölüm C: Çevre Etiketi Başvuru Formu

BAŞVURU SAHİBİNE İLİŞKİN BİLGİLER	
Firma Adı/Adresi/Vergi Numarası	
Yetkili Kişi/Unvanı	
Telefon, GSM ve Faks Numarası	
E-posta adresi	
Web sitesi	
Başvuru Sahibinin Ürün/Hizmet ile İlişkisi (Üretici, İmalatçı, İthalatçı, İhracatçı, Hizmet Sağlayıcı, Toptancı, Perakendeci)	
ÜRÜN/HİZMET BİLGİSİ	
Ürün/Hizmet Grubu (https://cevreetiketi.csb.gov.tr adresinde kriteri yayımlananlar)	
Ürün/Hizmet Ticari İsmi	
Ürünün üretildiği/hizmetin sağlandığı yerin adresi	
Ürünün/Hizmetin ticari açıdan tanıtımı	
Ürün/hizmet benzer ISO 14024 Tip I çevre etiketine/eko-etiketne sahipse buna ilişkin bilgiler	

Yukarıda yer alan bilgiler ve başvuru dosyamız doğrultusunda gerekli değerlendirilmelerin yapılmasını arz ederim. Başvurumuzun uygunluk bakımından kabul edilmesi durumunda doğrulama sürecine yönelik teknik inceleme komisyonu oluşturma yetkisi, Çevre Etiket Yönetmeliği'nin 15'nci maddesinin (ğ) bendi kapsamında Türk Standardları Enstitüsüne (TSE) devredildiğinden, TSE tarafından talep edilecek ücretleri karşılamayı kabul ederim.

(İmza)
Yetkili Kişi
Kaşe
Tarih

Doldurduğunuz başvuru formunun nasıl gönderileceğini öğrenmek için Bakanlık ile iletişime geçiniz. Bilgi için 1.4 sayılı bölüme bakınız: [Nereye başvurmalıyım?](#)

Bölüm D: Beyan ve Taahhüt Uygulama Örnekleri

Beyan 1 - Elde yıkama bulaşık deterjanlarının üretiminde kullanılan hammaddelerin üreticisi/tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan

Bu beyan, formülasyonun ve ambalajın bir parçası olarak kullanılan hammaddelerin tedarikçileri tarafından doldurulacak olup, tedarikçinin beyan sırasında sahip olduğu en iyi bilgilere dayanacaktır.

Aşağıdaki maddelerin tedarikçisi olarak [aşağıdaki tabloya ticari ürün adını ve hammadde türünü (sürfaktan, solvent vb.) giriniz.]

<i>Hammadde adı</i>	<i>Hammadde türü (sürfaktan, solvent, vb.)</i>

☐ Aşağıdaki bilgilerin doğruluğunu beyan ederim/ederiz.

Kriter 3: Palm yağı, palm çekirdeği yağı ve türevlerinin sürdürülebilir olarak tedarik edilmesi

(Lütfen tedarik sağladığınız her hammadde için aşağıdaki beyanı doldurunuz.)

Hammadde adı: _____

☐ Hammaddenin palm yağı veya palm çekirdeği yağından ya da palm yağı veya palm çekirdeği yağının kimyasal türevlerinden elde edilen maddeler içermediğini beyan ederim/ederiz.

☐ Hammaddenin, palm yağı veya palm çekirdeği yağından elde edilen maddeler içerdiğini beyan ederim. Dolayısıyla:

Ürünün formülasyonundaki maddelerin üretiminde kullanılan palm yağı veya palm çekirdeği yağının sürdürülebilir şekilde yönetilen plantasyonlardan geldiğini beyan ederim/ederiz.

Ürünün formülasyonundaki maddelerin üretiminde kullanılan palm yağı veya palm çekirdeği yağının bir Gözetim Zinciri Sertifikası (Chain of Custody - CoC) kapsamında olduğunu beyan ederim/ederiz.

Detay bilgi: (Lütfen seçeneklerden uygun olanı işaretleyiniz))

☐ RSPO sertifikası (kimliği korunmuş).

☐ RSPO sertifikası (ayrışmış -segregated).

☐ RSPO sertifikası (kütle dengesi).

☐ Diğer: _____

☐ Ürünün, palm yağı veya palm çekirdeği yağının kimyasal türevlerinden türetilen maddeler içerdiğini beyan ederim/ederiz. Bu bağlamda, bir Book&Claim sistemine katıldığımı ve bu nedenle sertifikalı yetiştiricilerden, ve bağımsız küçük işletmelerden kredi satın aldığımı beyan ederim/ederiz. **Ekte sunulmuştur:**

☐ RSPO kredileri

☐ Diğer _____

Kriter 4: Hariç tutulan ve kısıtlanmış maddeler**(a) Belirtilen hariç tutulan ve kısıtlanmış maddeler****(i) Hariç tutulan maddeler**

Ürünün, formülasyon içindeki konsantrasyonuna bakılmaksızın aşağıdaki maddelerden herhangi birini içermediğini (nihai formülasyonda ağırlıkça % 0,010 konsantrasyona kadar mevcut olabilen yan ürünler ve hammaddelerden gelen safsızlıklar hariç) beyan ederim/ederiz:

- Alkil fenol etoksilatlar (APEO) ve diğer alkil fenol türevleri;
- Atranol;
- Kloroatranol;
- Dietilen triamin pentaasetik asit (DTPA);
- Etilendiamintetraasetik asit (EDTA) ve tuzları;
- Formaldehit ve formaldehit vericileri (örneğin, 2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol, 5-bromo-5-nitro-1,3-dioksan, sodyum hidroksil metil glisinat, diazolidinilüre); ağırlıkça %0,010 konsantrasyona kadar polialkoksî kimyası bazlı sürfaktanlardaki formaldehit safsızlıkları hariç;
- Esanslar (sadece profesyonel kullanım amaçlı ürünler için);
- Glutaraldehit;
- Hidroksisoheksil 3-sikloheksen karboksaldehit (HICC);
- Mikroplastikler (< 5 mm çözünmeyen makromoleküler plastikler);
- Nanogümüş;
- Nitromusklar ve polisiklik miskler;
- Fosfatlar;
- Perflorlu alkilatlar;
- Kolayca biyolojik olarak bozunamayan kuaterner amonyum tuzları;
- Reaktif klor bileşikler;
- Rodamin B;
- Triklosan;
- 3-iyodo-2-propinil bütükarbamat

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

(ii) Kısıtlanmış maddeler

☐ Hammaddelerin aşağıdaki maddeleri belirtilen konsantrasyonlarda içerdiğini beyan ederim/ederiz.

Hammadde	Kısıtlanmış maddeler	Hammadde içindeki konsantrasyonu (% , ağırlıkça)
	2-metil-2H-isotiyazol-3-one	
	1,2-Benzizotiyazol-3(2H)-one	
	5-kloro-2-metil-4-izotiyazolin-3-one/2-metil-4- izotiyazolin-3-one	
	2-metil-2H-isotiyazol-3-one	
	1,2-Benzizotiyazol-3(2H)-one	
	5-kloro-2-metil-4-izotiyazolin-3-one/2-metil-4- izotiyazolin-3-one	
	2-metil-2H-isotiyazol-3-one	
	1,2-Benzizotiyazol-3(2H)-one	
	5-kloro-2-metil-4-izotiyazolin-3-one/2-metil-4- izotiyazolin-3-one	

☐ Destekleyici doküman ekte sunulmuştur: [eklenen bilgiyi belirtiniz]

☐ Hammaddelerin, elemental P olarak hesaplanan aşağıdaki miktarda fosfor (P) içerdiğini beyan ederim/ederiz.

Hammadde	Elemental P

☐ Her hammadde için toplam P elementi içeriği hesaplamaları ekte sunulmuştur.

☐ 23.05.2005 tarihli ve 25823 sayılı Kozmetik Yönetmeliği Ek-III içerisinde yer alan koku alerjenlerinin, hammadde içerisinde aşağıda belirtilen oranlarda bulunduğunu beyan ederim/ederiz.

Hammadde	Esanslar (ilgili madde başına %)

☐ Destekleyici doküman ekte sunulmuştur: [eklenen bilgiyi belirtiniz]

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

(b) Zararlı maddeler

(ii) Üründe kullanılan maddeler

☐ Hammaddenin, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik Ek-I kapsamında ve aşağıdaki liste uyarınca; akut toksik, belirli hedef organ toksisitesine sahip, solunum veya cilt hassaslaştırıcı, sucul ortam için zararlı, kanserojen, mutajen veya üreme sistemine toksik olarak sınıflandırılma ya da etiketlenme kriterlerini karşılayan maddeleri aşağıda belirtilen konsantrasyonlarda içerdiğini beyan ederim/ederiz.

Hammadde	Zararlılık sınıflandırmasına da madde	Zararlılık Sınıfı	Konsantrasyon (%)

Kısıtlanmış zararlılık sınıfları ve kategorizasyon

Akut toksisite

Kategori 1 ve 2	Kategori 3
H300 Yutulması halinde öldürücüdür.	H301 Yutulması halinde toksiktir.
H310 Cilt ile teması halinde öldürücüdür.	H311 Cilt ile teması halinde toksiktir.
H330 Solunması halinde öldürücüdür.	H331 Solunması halinde toksiktir.
H304 Solunum yoluna nüfuzu ve yutulması halinde öldürücüdür.	EUH070 Gözle teması halinde toksiktir.

Belirli hedef organ toksisitesi

Kategori 1	Kategori 2
H370 Organlarda hasara yol açar.	H371 Organlarda hasara yol açabilir.
H372 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açar.	H373 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir.

Solunum ve cilt hassasiyeti

Kategori 1A/1	Kategori 1B
H317 Alerjik cilt reaksiyonlarına yol açar.	H317 Alerjik cilt reaksiyonuna neden olabilir.
H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir.	H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir.

Kanserojen, mutajen veya üreme sistemine toksik

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

Kategori 1A ve 1B	Kategori 2
H340 Genetik hasara yol açabilir.	H341 Genetik hasara yol açma şüphesi vardır.
H350 Kansere yol açabilir.	H351 Kansere yol açma şüphesi vardır.
H350 Solunum ile kansere yol açabilir.	
H360F Üremeye zarar verebilir.	H361f Üremeye zarar verme şüphesi vardır.
H360D Doğmamış çocukta hasara yol açabilir.	H361d Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.
H360FD Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocukta hasara yol açabilir.	H361fd Üremeye zarar verme şüphesi vardır. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.
H360Fd Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.	H362 Emzirilen çocuğa zarar verebilir.
H360Df Doğmamış çocukta hasara yol açabilir. Üremeye zarar verme şüphesi vardır.	
Sıcak ortam için zararlı	
Kategori 1 ve 2	Kategori 3 ve 4
H400 Sıcak ortamda çok toksiktir.	H412 Sıcak ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki.
H410 Sıcak ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.	H413 Sıcak ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki yapabilir.
H411 Sıcak ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.	
Ozon tabakasına zararlı	
H420 Atmosferin üst katmanındaki ozon tabakasını tahrip ederek kamu sağlığına ve çevreye zarar verir	

☐ Ürünün aşağıdaki istisna maddeleri içerdiğini beyan ederim/ederiz. **[istisna maddelerin adlarını ve nihai ürünlerdeki yüzdelerini belirtiniz]:**

Maddeler	Zararlılık sınıfı	Kullanılan maddenin adı	Hammaddedeki yüzdesi (% ağırlıkça)
Süpfaktanlar	H400 Sıcak ortamda çok toksiktir.		
	H412 Sıcak ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki		
Subtilisin	H400 Sıcak ortamda çok toksiktir.		
	H411 Sıcak ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.		
	H317 Alerjik cilt reaksiyonlarına yol		

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

Enzimler(*)	H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir		
MGDA ve GLDA'da safsızlık olarak NTA(**)	H351 Kansere yol açma şüphesi vardır.		
(*) Preparatlardaki stabilizatörler ve diğer yardımcı maddeler dahil. (**) Nihai ürünlerdeki toplam konsantrasyon %0,2'den düşük olduğu sürece, ham maddede %0,10'dan düşük konsantrasyonlarda			

(a) Yüksek önem arz eden maddeler (SVHC)

☐ Hammaddenin, Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğin 47. Maddesinde tanımlanan yüksek önem arz eden madde özelliği taşıyan maddeleri ihtiva etmediğini beyan ederim/ederiz.

(c) Esanslar

☐ Tedariği sağlanan tüm esansların, Uluslararası Parfüm Birliği (IFRA) uygulama kuralları uyarınca üretilip işlendiğini ve maddeler için belirlenmiş kullanım limitlerine ve belirtilen saflık kriterlerine uyulduğunu beyan ederim/ederiz.

☐ Destekleyici dokümanlar ek olarak sunulmuştur.

☐ Esans tedariği sağlamıyorum/sağlamıyoruz.

(d) Koruyucular

(Lütfen tedarik sağladığınız her hammadde için aşağıdaki beyanı doldurunuz.)

Hammadde adı: _____

☐ Hammaddede kullanılan tüm koruyucuların biyobirikimli olmadığını beyan ederim/ederiz. Bunu kanıtlamak için aşağıdaki değerler ölçülmüştür/sağlanmıştır **[lütfen uygun olan seçeneği işaretleyiniz]:**

☐ BCF= _____ (limit: < 100)

☐ log K_{ow}= _____ (limit: < 3,0)

☐ Destekleyici doküman ekte sunulmuştur: **[eklenen bilgiyi belirtiniz]** _____

☐ Hammadde koruyucu içermemektedir.

(e) Renklendiriciler

(Lütfen tedarik sağladığınız her hammadde için aşağıdaki beyanı doldurunuz.)

Hammadde adı: _____

☐ Hammadde gıdada kullanımına izin verilmemiş renklendirici içermektedir. Kullanılan renklendiricilerin biyobirikimli olmadığını kanıtlayan aşağıdaki değerler ölçülmüştür/sağlanmıştır **[lütfen uygun olan seçeneği işaretleyiniz]:**

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

☐ BCF= _____ (limit: < 100)

☐ log K_{ow}= _____ (limit: < 3,0)

☐ **Destekleyici doküman ekte sunulmuştur: [eklenen bilgiyi belirtiniz]** _____

☐ Hammadde gıdada kullanımına izin verilmiş renklendirici içermektedir.

☐ **Destekleyici doküman ekte sunulmuştur: [eklenen bilgiyi belirtiniz]** _____

☐ Hammadde renklendirici içermemektedir.

(f) Enzimler

☐ Hammaddede sadece kapsüllenmiş enzimler (katı halde) ve enzim sıvıları/bulamaçları kullanıldığını beyan ederim/ederiz.

☐ **Destekleyici doküman ekte sunulmuştur: [eklenen bilgiyi belirtiniz]**

☐ Hammadde enzim içermemektedir.

(g) Aşındırıcı özellikler

☐ Hammaddenin, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca “H314 Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına yol açar” ifadesi ile “Cilt aşındırıcı”, kategori 1A, 1B, 1C karışımı olarak sınıflandırılmış olmadığını beyan ederim/ederiz.

☐ **Destekleyici doküman ekte sunulmuştur: [eklenen bilgiyi belirtiniz]**

Kriter 5: Ambalaj

(a) Ağırlık/amaca uygunluk oranı (Weight/utility ratio - WUR)

(Lütfen tedarik sağladığınız her ambalaj malzemesi için aşağıdaki beyanı doldurunuz.)

Ambalaj malzemesi adı: _____

☐ Ambalaj malzemesinin geri dönüştürülmüş malzemedan yapılmadığını beyan ederim/ederiz.

☐ Ambalaj malzemesinin %___ oranında geri dönüştürülmüş malzeme içerdiğini ve ağırlığının ___gr olduğunu beyan ederim/ederiz

Destekleyici doküman ekte sunulmuştur: [eklenen bilgiyi belirtiniz]

☐ Ambalaj malzemesi tedariki sağlamıyorum/sağlamıyoruz.

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

(b) Geri dönüşüm için tasarım

☐ Ambalaj malzemesinin bileşiminin aşağıdaki gibi olduğunu beyan ederim/ederiz. :

Ambalaj türü	Malzeme
Etiket	
Kapak	
Dış giydirme	
Diğer _____	

☐ Ambalaj malzemesi tedariği sağlamıyorum/sağlamıyoruz.

☐ Kriterlere uygunluğu kanıtlamak için sağlanan tüm belgelerin doğru ve gerçeğe uygun olduğunu beyan ederim/ederiz.

Tarih:	Firma ismi ve kaşe/mühür:
Yetkili kişi ismi, telefon numarası ve e-posta adresi:	Yetkili kişi imzası:

Beyan 2: Elde yıkama bulaşık deterjanı üreticisi tarafından doldurulacak beyan

Bu beyan, elde yıkama bulaşık deterjanlarının Türkiye Çevre Etiket'i'ne başvurusunda kullanılır. Beyanın tamamlanması amacıyla, üründe kullanılan tüm ham maddeler için ilave beyanlar da sunulmalıdır.

Ürün Adı:

"Elde yıkama bulaşık deterjanları" için Türkiye Çevre Etiket'i'ne yapılan başvurunun sahibi olarak, elde bulaşık yıkama deterjanının burada ve Türkiye Çevre Etiket'i kriterlerine uygunluğunu göstermek için sunulan diğer belgelerde belirtildiği gibi üretildiğini beyan ve taahhüt ederim/ederiz.

Ürünün, piyasaya arz edilmesinin amaçlandığı ülke veya ülkelerin geçerli tüm yasal gerekliliklerini karşıladığını beyan ederim/ederiz.

Bu başvuruda en güncel DID listesinin kullanıldığını beyan ederim/ederiz.

Kapsam

Bu ürünün; züccaciye, tabak ve çatal-bıçak, tencere ve tava gibi mutfak eşyalarını elde yıkamak için tasarlanmış ve pazarlanmış bir deterjan olduğunu beyan ederim/ederiz.

Ürünün kimyasal maddelerin bir karışımı olduğunu ve tarafımızca kasıtlı olarak eklenmiş mikroorganizmalar içermediğini beyan ederim/ederiz.

Üründe kullanılan tüm maddelerin aşağıdaki tabloda listelendiğini beyan ederim/ederiz:

[illegible]

[illegible]

Kriter 1: Sucul ortam için toksisite

Ürünün kritik seyreltme hacminin (CDV_{kronik}) belirtilen sınırlar içinde olduğunu beyan ederim/ederiz.

[CDV_{kronik} değeri]:

Ürün tipi	CDV_{kronik} (L/yıkama suyu)	Limit CDV_{kronik} (L/yıkama suyu)
Elde yıkama bulaşık deterjanı		2500

☐ Ürünün CDV_{kronik} hesaplamasına ait detayları ek olarak sunulmuştur.

(Lütfen iki seçenektten uygun olanı işaretleyiniz)

☐ Ürünün formülasyonuna dahil edilen tüm maddeler DID listesi Bölüm A'da yer almaktadır.

☐ Ürünün formülasyonuna dahil edilen aşağıdaki maddeler DID listesi Bölüm A'da yer almamaktadır.
[Bu maddelerin her birinin adını, aerobik biyolojik olarak bozunurluklarını ve kronik veya akut toksisitelerini yazınız]:

Kimyasalın adı	Aerobik biyobozunurluk	Kronik veya akut toksisite faktörü	Suda çözünürlüğü çok düşük olan veya suda çözünmeyen inorganik madde

Kronik veya akut toksisite değerlerinin yanı sıra, DID listesinde yer almayan her bir maddenin aerobik biyolojik olarak bozunurluğunu içeren imzalı beyanlar ek olarak sunulmuştur. Ayrıca, kronik veya akut toksisite faktörünün ve bozunma faktörünün hesaplanması için kullanılan veriler ve ilgili dokümantasyon ek olarak sunulmuştur.

Kriter 2: Biyolojik bozunabilirlik**(a) Sürfaktanların biyolojik bozunurluğu**

Ürünün içediği tüm sürfaktanların aerobik olarak kolayca bozunabilir olduğunu beyan ederim/ederiz.

Formülasyonda yer alan ve 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca sucul ortam için zararlı olarak sınıflandırılan tüm sürfaktanların (Akut Kategori 1 (H400) veya Kronik Kategori 3 (H412)) anaerobik olarak biyo-bozunabilir olduğunu beyan ederim/ederiz.

(Lütfen iki seçenekten uygun olanı işaretleyiniz)

☐ Ürünün formülasyonuna dahil edilen tüm sürfaktanlar DID listesi Bölüm A’da yer almaktadır.

☐ Ürünün formülasyonuna dahil edilen aşağıdaki sürfaktanlar DID listesi Bölüm A’da yer almamaktadır. [Bu maddelerin her birinin adını yazınız.]

Sürfaktanın adı	Sucul ortam için zararlı olarak sınıflandırılan sürfaktanlar (H400, H412)	Anaerobik olarak biyobozunurluk

DID listesi Bölüm A’da yer almayan yüzey aktif maddeler için bozunurluklarına ilişkin belgeler ek olarak sunulmuştur.

(a) Organik maddelerin biyolojik olarak bozunurluğu

Üründeki aerobik olarak biyolojik bozunabilir olmayan (kolayca biyolojik olarak bozunamayan, aNBO) veya anaerobik olarak biyolojik bozunabilir olmayan (anNBO) organik madde içeriğinin belirtilen sınırların altında olduğunu beyan ederim/ederiz [ilgili hücrelere aNBO ve anNBO değerlerini giriniz]:

Ürün	aNBO (g/ L yıkama suyu)	Limit (g/ L yıkama suyu)	anNBO (g L yıkama suyu)	Limit (g/ L yıkama suyu)
Elde yıkama bulaşık deterjanı		0,03		0,08

Ürünün aNBO ve anNBO hesaplamasına ilişkin dokümanlar ek olarak sunulmuştur.

(Lütfen iki seçenektan uygun olanı işaretleyiniz)

☐ Ürünün formülasyonuna dahil edilen tüm organik maddeler DID listesi Bölüm A'da yer almaktadır.

☐ Ürünün formülasyonuna dahil edilen aşağıdaki organik maddeler DID listesi Bölüm A'da yer almamaktadır. [Bu maddelerin her birinin adını ve aerobik/anaerobik biyobozunurluklarını yazınız.]

Organik madde adı	Aerobik biyobozunurluk	Anaerobik biyobozunurluk	Adsorpsiyon	Desorpsiyon	BCF veya log K _{ow}

☐ **Destekleyici dokümanlar ek olarak sunulmuştur (ikinci seçenek işaretlendiyse).**

Kriter 3: Palm yağı, palm çekirdeği yağı ve türevlerinin sürdürülebilir olarak tedarik edilmesi

☐ Ürünün palm yağı veya palm çekirdeği yağından, ya da palm yağının veya palm çekirdeği yağının kimyasal türevlerinden üretilmiş maddeler içermediğini beyan ederim/ederiz.

☐ Ürünün palm yağı veya palm çekirdeği yağından elde edilen maddeler içerdiğini beyan ederim/ederiz.
Dolayısıyla:

Ürünün formülasyonundaki maddelerin üretiminde kullanılan palm yağı veya palm çekirdeği yağının sürdürülebilir şekilde yönetilen plantasyonlardan geldiğini beyan ederim/ederiz.

Ürünün formülasyonundaki maddelerin üretiminde kullanılan palm yağı veya palm çekirdeği yağının bir Gözetim Zinciri Sertifikası (Chain of Custody - CoC) kapsamında olduğunu beyan ederim/ederiz.

Detay bilgi: (Lütfen seçeneklerden uygun olanı işaretleyiniz)

Maddenin adı	RSPO - IP	RSPO- S	RSPO- MB	Diğer
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐

☒ **Tedarikçiden / tedarikçilerden alınan ilgili kanıtlarla birlikte bir beyan ek olarak sunulmuştur.**

☐ Ürünün, palm yağı veya palm çekirdeği yağının kimyasal türevlerinden türetilen maddeler içerdiğini beyan ederim/ederiz. Bu bağlamda, bir Book&Claim sistemine katıldığımı ve bu nedenle sertifikalı yetiştiricilerden, ve bağımsız küçük işletmelerden kredi satın aldığımı beyan ederim/ederiz.

Maddenin adı	RSPO - kredisi	Diğer
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐

☐ **Tedarikçiden / tedarikçilerden alınan ilgili kanıtlarla birlikte bir beyan ek olarak sunulmuştur.**

Kriter 4: Hariç tutulan ve kısıtlanmış maddeler**(b) Belirtilen hariç tutulan ve kısıtlanmış maddeler****(i) Hariç tutulan maddeler**

Ürünün, formülasyon içindeki konsantrasyonuna bakılmaksızın aşağıdaki maddelerden herhangi birini içermediğini beyan ederim/ederiz:

- Alkil fenol etoksilatlar (APEO) ve diğer alkil fenol türevleri;
- Atranol;
- Kloroatranol;
- Dietilen triamin pentaasetik asit (DTPA);
- Etilendiamintetraasetik asit (EDTA) ve tuzları;
- Formaldehit ve formaldehit vericileri (örneğin, 2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol, 5-bromo-5-nitro-1,3-dioksan, sodyum hidroksil metil glisinat, diazolidinilüre); ağırlıkça %0,010 konsantrasyona kadar polialkoksı kimyası bazlı sürfaktanlardaki formaldehit safsızlıkları hariç;
- Esanslar (sadece profesyonel kullanım amaçlı ürünler için);
- Glutaraldehit;
- Hidroksisoheksil 3-sikloheksen karboksaldehit (HICC);
- Mikroplastikler (< 5 mm çözünmeyen makromoleküler plastikler);
- Nanogümüş;
- Nitromuskler ve polisiklik miskler;
- Fosfatlar;
- Perflorlu alkilatlar;
- Kolayca biyolojik olarak bozunamayan kuaterner amonyum tuzları;
- Reaktif klor bileşikler;
- Rodamin B;
- Triklosan;
- 3-iyodo-2-propinil bütükarbamat

☐Listelenen maddelerin konsantrasyonuna bakılmaksızın kullanılan hammadelerin formülasyonuna dahil edilmediğini teyit eden tedarikçi beyanları ek olarak sunulmuştur.

(ii) Kısıtlanmış maddeler

Ürünün belirtilen sınırların üzerinde aşağıdaki maddelerden herhangi birini içermediğini beyan ederim/ederiz [eğer kullanılıyor ise, üründeki konsantrasyonu ekleyiniz]:

Kısıtlanmış maddeler	Üründeki konsantrasyon (% ağırlıkça)	Limit değeri (% ağırlıkça)
2-metil-2H-izotiyazol-3-one		0,0015
1,2-Benzizotiyazol-3(2H)-one		0,0050
5-kloro-2-metil-4-izotiyazolin-3-one/2-metil-4-izotiyazolin-3-one		0,0015

☐ **Tedarikçi beyanları ek olarak sunulmuştur.**

Elemental P olarak hesaplanan toplam fosfor (P) içeriğinin 0,08 g/L yıkama suyu limitine eşit veya daha düşük olduğunu beyan ederim/ederiz.

☐ **P içeriği hesabı ek olarak sunulmuştur.**

(Lütfen iki seçenekten uygun olanı işaretleyiniz)

☐ Ürün, profesyonel amaçla kullanılan bir elde yıkama bulaşık deterjanıdır. Ürün formülasyonunda esans kullanılmadığını beyan ederim/ederiz.

☐ Ürün profesyonel amaçla kullanılan bir ürün değildir. 23.05.2005 tarihli ve 25823 sayılı Kozmetik Yönetmeliği Ek-III içerisinde yer alan koku alerjenlerinin belirlenen sınırlardan daha yüksek oranda bulunmadığını beyan ederim/ederiz.

☐ **Tedarikçi beyanları ek olarak sunulmuştur.**

(c) Zararlı maddeler**(i) Nihai ürün**

Nihai ürünün, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında tanımlandığı şekilde ve aşağıdaki liste uyarınca akut toksik, belirli hedef organ toksisitesine sahip, solunum veya cilt hassaslaştırıcı, sucul ortam zararlı, kanserojen, mutajen veya üreme sistemine toksik olarak sınıflandırılmış ve etiketlenmiş olmadığını beyan ederim/ederiz.

Kısıtlanmış zararlılık sınıfları ve kategorizasyon**Akut toksisite**

Kategori 1 ve 2	Kategori 3
H300 Yutulması halinde öldürücüdür.	H301 Yutulması halinde toksiktir.
H310 Cilt ile teması halinde öldürücüdür.	H311 Cilt ile teması halinde toksiktir.
H330 Solunması halinde öldürücüdür.	H331 Solunması halinde toksiktir.
H304 Solunum yoluna nüfuzu ve yutulması halinde öldürücüdür.	EUH070 Gözle teması halinde toksiktir.

Belirli hedef organ toksisitesi

Kategori 1	Kategori 2
H370 Organlarda hasara yol açar.	H371 Organlarda hasara yol açabilir.
H372 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açar.	H373 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir.

Solunum ve cilt hassasiyeti

Kategori 1A/1	Kategori 1B
H317 Alerjik cilt reaksiyonlarına yol açar.	H317 Alerjik cilt reaksiyonuna neden olabilir.
H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir.	H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir.

Kanserojen, mutajen veya üreme sistemine toksik

Kategori 1A ve 1B	Kategori 2
H340 Genetik hasara yol açabilir.	H341 Genetik hasara yol açma şüphesi vardır.
H350 Kansere yol açabilir.	H351 Kansere yol açma şüphesi vardır.
H350i Solunum ile kansere yol açabilir.	

H360F Üremeye zarar verebilir.	H361f Üremeye zarar verme şüphesi vardır.
H360D Doğmamış çocukta hasara yol açabilir.	H361d Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.
H360FD Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocukta hasara yol açabilir.	H361fd Üremeye zarar verme şüphesi vardır. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.
H360Fd Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.	H362 Emzirilen çocuğa zarar verebilir.
H360Df Doğmamış çocukta hasara yol açabilir. Üremeye zarar verme şüphesi vardır.	

Sucul ortam için zararlı

Kategori 1 ve 2	Kategori 3 ve 4
H400 Sucul ortamda çok toksiktir.	H412 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki.
H410 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.	H413 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki yapabilir.
H411 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.	

Ozon tabakasına zararlı

H420 Atmosferin üst katmanındaki ozon tabakasını tahrip ederek kamu sağlığına ve çevreye zarar verir	
--	--

(ii) Üründe kullanılan maddeler

Ürünün, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik Ek-I kapsamında ve yukarıdaki liste uyarınca akut toksik, belirli hedef organ toksisitesine sahip, solunum veya cilt hassaslaştırıcı, sucul ortam için zararlı, kanserojen, mutajen veya üreme sistemine toksik olarak sınıflandırılma ya da etiketlenme kriterlerini karşılayacak şekilde, ağırlıkça %0,010 konsantrasyon limitinde ya da üzerinde madde içermediğini beyan ederim/ederiz.

Üründe mevcut oldukları şekil ve fiziksel durumda, yukarıdaki tabloda listelenen bir veya daha fazla tehlike ifadesi ile sınıflandırılmış herhangi bir maddenin, özellikle istisna edilmedikçe, ağırlıkça %0,010’un üzerinde bir konsantrasyonda kullanılmadığına dair tedarikçi beyanları veya GBF’leri ek olarak sunulmuştur.

☐ Ürün 23/06/2017 tarihli ve 30105 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni Ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik (KKDİK) ’in 2. Maddesinin Beşinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendleri kapsamında kayıttan muaf tutulan ve aynı yönetmeliğin ek-4 ve ek-5inde yer alan maddeleri içermektedir.

☐ Ürünün aşağıdaki istisna maddeleri içerdiğini beyan ederim/ederiz. **[istisna maddelerin adlarını ve nihai üründeki yüzdelarını belirtiniz]:**

Maddeler	Zararlılık sınıfı	Kullanılan madde	Nihai üründeki yüzdesi (% ağırlıkça)
Süpfaktanlar	H400 Sucul ortamda çok toksiktir.		
	H412 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki		
Subtilisin	H400 Sucul ortamda çok toksiktir.		
	H411 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.		
Enzimler(*)	H317 Alerjik cilt reaksiyonlarına yol açar		
	H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir		
MGDA ve GLDA'da safsızlık olarak NTA(**)	H351 Kansere yol açma şüphesi vardır.		
(*) Preparatlardaki stabilizatörler ve diğer yardımcı maddeler dahil. (**) Nihai üründeki toplam konsantrasyon %0,2'den düşük olduğu sürece, ham maddede %0,10'dan düşük konsantrasyonlarda			

Kullanılan maddelerin istisna koşullarını karşıladığını kanıtlayan terakçi beyanları veya GBF'ler ek olarak sunulmuştur.

(d) Yüksek önem arz eden maddeler (SVHC)

Nihai ürünün, Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğin 47. Maddesinde tanımlanan yüksek önem arz eden madde özelliği taşıyan maddeleri ihtiva etmediğini beyan ederim/ederiz.

Söz konusu maddelerin kullanılmadığını kanıtlayan tedarikçi beyanı veya GBF'ler ek olarak sunulmuştur.

(e) Esanslar

(Lütfen uygun olan seçeneklerden birini işaretleyiniz)

☐ Ürün profesyonel amaçlı kullanım için üretilmiş bir elde yıkama bulaşık deterjanıdır. Ürün formülasyonunda esans kullanılmadığını beyan ederim/ederiz.

☐ Ürün profesyonel amaçlı kullanım için üretilmemiştir ve esans içermemektedir.

☐ Ürün profesyonel amaçlı kullanım için üretilmemiş olup, esans olarak eklenen tüm maddelerin, Uluslararası Parfüm Birliği (IFRA) uygulama kuralları uyarınca üretilip işlendiğini beyan ederim/ederiz.

☐ ***Tedarikçi beyanları ek olarak sunulmuştur.***

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

(f) Koruyucular

Ürünün içerdiği tüm koruyucuların sadece ürünü koruma amacı taşıdığını ve bu amaca uygun dozajda bulunduğunu beyan ederim/ederiz.

Kullanılan tüm koruyucuların biyobirikimli olmadığını beyan ederim/ederiz. Bunu kanıtlamak için aşağıdaki değerler ölçülmüştür/sağlanmıştır **[lütfen uygun olan seçeneği işaretleyiniz]:**

☒ BCF: _____ (limit: < 100)

☐ log K_{ow}: _____ (limit: < 3.0)

Ambalaj üzerinde veya başka herhangi bir şekilde ürünün antimikrobiyal veya dezenfekte edici bir etkiye sahip olduğunun iddia edilmediğini beyan ederim/ederiz.

Ek olarak sunulmuştur:

Ürünün içerdiği tüm koruyucuların sadece ürünü koruma amacı taşıdığını ve bu amaca uygun dozajda bulunduğunu kanıtlayan tedarikçi beyanları veya GBF'ler.

Ürünün BCF veya log Kow değerleri hakkında bilgiler.

Ambalaj tasarımı.

(g) Renklendirici

☐ Ürün gıdada kullanımına izin verilmemiş renklendirici içermektedir.

Kullanılan tüm renklendiricilerin biyobirikimli olmadığını beyan ederim/ederiz. Bunu kanıtlamak için aşağıdaki değerler ölçülmüştür/sağlanmıştır **[lütfen uygun olan seçeneği işaretleyiniz]:**

☒ BCF: _____ (limit: < 100)

☐ log K_{ow}: _____ (limit: < 3.0)

Ek olarak sunulmuştur:

Tedarikçi beyanları.

Formülasyona eklenen renklendiricilerin GBF'leri

Ürünün BCF veya log Kow değerleri hakkında bilgiler.

☐ Ürün gıdada kullanımına izin verilmiş renklendirici içermektedir.

Kullanılan renklendiricinin gıdada kullanımının onaylandığını kanıtlayan belgeler eklenmiştir.

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

(h) Enzimler

☐ Ürün enzim içermektedir.

Sadece kapsüllenmiş enzimler (katı halde) ve enzim sıvıları/bulamaçları kullanıldığını beyan ederim/ederiz.

Ek olarak sunulmuştur:

Tedarikçi beyanları.

Eklenen enzimlerin GBF'leri.

☐ Ürün enzim içermemektedir.

(i) Aşındırıcı özellikler

Nihai ürünün, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca "H314 Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına yol açar" ifadesi ile "Cilt aşındırıcı", kategori 1A, 1B, 1C karışımı olarak sınıflandırılmış olmadığını beyan ederim/ederiz.

Aşağıda konsantrasyonu belirtilen ve formülasyonda kullanılan (formülasyonun bir parçası veya bir karışımın içerisinde) maddelerin, 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca "H314 Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına yol açar" ifadesi ile "Cilt aşındırıcı", kategori 1A, 1B, 1C karışımı olarak sınıflandırıldığını beyan ederim/ederiz.

Zararlılık kategorisi	Maddenin adı	Nihai üründeki yüzdesi (% ağırlıkça)
H314 Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına yol açar		

Ürün GBF'leri ek olarak sunulmuştur.

Kriter 5: Ambalaj**(a) Ağırlık/amaca uygunluk oranı (Weight/utility ratio - WUR)**

(Lütfen iki seçenekten uygun olanı işaretleyiniz)

☐ Ürünün birincil ambalajının %80'inden fazlası geri dönüştürülmüş malzemelerden imal edilmiştir.

☐ **Aşağıdaki kanıtlayıcı dokümanlar sunulmuştur**

☐ **Tedarikçi beyanları**

☐ **Diğer (lütfen açıklayınız):** _____.

☐ Ürünün birincil ambalajındaki geri dönüştürülmüş malzeme oranı %80'den düşüktür.

Ürünün WUR değerinin 0,6 (g/L yıkama suyu) sınır değerini aşmadığını beyan ederim/ederiz.

☐ **WUR değeri hesaplamasına ilişkin detaylar ek olarak sunulmuştur.**

(b) Geri dönüşüm için tasarım

Ürün ambalajının malzeme bileşiminin aşağıdaki gibi olduğunu beyan ederim/ederiz:

Malzeme Bileşimi				
Şişe	Etiket	Yapıştırıcı	Kapak	Dış kaplama

Birincil ambalajın fotoğrafları ve teknik resimleri ek olarak sunulmuştur.

Kriter 6: Kullanıma Uygunluk

Performans testinin kriter ve başvuru kılavuzu dokümanlarında anlatıldığı şekilde gerçekleştirildiğini beyan ederim/ederiz.

Ürünün, belli bir su sertliği için tarafımızca önerilen en düşük sıcaklıkta ve dozda tatmin edici bir yıkama performansına sahip olduğunu beyan ederim/ederiz.

Performans testinin sonuçlarını içeren belgeler ek olarak sunulmuştur.

☐ ***Ürünün performans testinin, kriter dokümanında belirtilen şartlara sahip olan laboratuvarda gerçekleştirildiğini beyan ederim/ederiz.***

Kriter 7: Tüketicinin bilgilendirilmesi

Ürün performansını en üst düzeye çıkarmak, oluşan atıkları en aza indirmek ve su kirliliğini ve kaynak tüketimini azaltmak için gerekli kullanım talimatlarının ürünle birlikte sunulduğunu beyan ederim/ederiz. Bu talimatlar okunaklıdır veya grafik gösterimi ya da simgeler içermektedir, aynı zamanda dozaj talimatı, ambalaj imha bilgileri ve çevre ile ilgili çeşitli bilgileri içermektedir.

Ürünün etiketi ek olarak sunulmuştur.

(a) Dozaj talimatları

Tüketicilerin önerilen dozajı ayarlamasına yardımcı olmak için uygun adımların atıldığını beyan ederim/ederiz.

Dozaj talimatlarının, en az iki kirlenme seviyesi için önerilen doz bilgisini içerdiğini beyan ederim/ederiz.

☐ Dozaj talimatlarının, su sertliğinin dozaj üzerindeki etkisine ilişkin bilgileri içerdiğini beyan ederim/ederiz.

☐ Dozaj talimatlarının, ürünün pazarlanması planlanan bölgedeki en yaygın su sertliğini veya bu bilginin nerede bulunabileceğine ilişkin detayı içerdiğini beyan ederim/ederiz.

(b) Ambalaj imha bilgileri

Birincil ambalajın, ambalajın yeniden kullanımı, geri dönüşümü ve doğru imhası hakkında bilgi içerdiğini beyan ederim/ederiz.

(c) Çevre ile ilgili bilgiler

Birincil ambalajda, enerji ve su tüketimini en aza indirmek ve su kirliliğini azaltmak için doğru dozu ve önerilen en düşük sıcaklığı kullanmanın önemini belirten bir metin yer aldığını beyan ederim/ederiz

ELDE YIKAMA BULAŞIK DETERJANI ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

Kriter 8: Çevre Etiketinde Verilen Bilgi

Çevre etiketinin, ürün ambalajında 2*2 cm ebatlarında ve altında 6 punto büyüklüğünde belge numarası ile birlikte yer aldığını beyan ederim/ederiz.

Çevre etiketinin altında “Bu üründe çevre etiketi kullanımı, çevresel performansından dolayı 19.10.2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çevre Etiket Yönetmeliği uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nca uygun görülmüştür.” ifadesinin yer aldığını beyan ederim/ederiz.

☐ (opsiyonel) Etiket in aşağıdaki ifadeleri içeren bilgi kutucukları ile birlikte kullanıldığını beyan ederim/ederiz:

☒ “Sıcak ortam üzerinde düşük etki”

☐ “Sürdürülebilir hammadde kullanımı”

☐ “Üretim sürecinde zararlı kimyasalların kısıtlanması”

Ürün etiketinin bir numunesi ya da Türkiye Çevre Etiket i'nin yerleştirildiği ambalajın tasarımı ek olarak sunulmuştur.

Ek olarak, kriterlere uygunluğu kanıtlamak için sağlanan tüm belgelerin doğru ve gerçeğe uygun olduğunu beyan ederim/ederiz.

Tarih:	Firma ismi ve kaşe/mühür:
Yetkili kişi ismi, telefon numarası ve e-posta adresi:	Yetkili kişi imzası:

Beyan 8: Taahhüt Belgesi

Başvuranın taahhüdü

(Başvuru sahibi tarafından doldurulmalı)

.....

Çevre Etiketİ'ne başvuruda bulunan tüzel kişi olarak aşağıdakileri beyan ederim:

19 Ekim 2018 tarih ve 30570 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Etiketİ Yönetmeliğinde yazılan tüm bilgi ve gereklilikleri okudum.

Çevre Etiketini kullanacağım ürünün her zaman Çevre Etiketİ kriterlerine uymasını sağlayacağımı ve ürün veya üretim süreçlerinde yapılan önemli bir değişikliğı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na derhal bildireceğimi taahhüt ederim.

Çevre Etiketİ logosunun doğru ve uygun kullanımı konusunda sorumluluk alıyorum.

İmza:

Ad-Soyad(Büyük Harfle):

Şirketteki pozisyonu:

Tarih:

Şirket kaşesi:

Bölüm E: Kontrol listesi

Elde Yıkama Bulaşık Deterjanı Üreticisi Başvuru Kontrol Listesi

Bu kontrol listesi, her kriter için yetkili kuruma sağlanacak belgeleri özetler ve başvuru sahibi tarafından doldurulmalıdır.

Başvuru Sahibi Kontrol Listesi		
İletilmesi Gereken Evraklar	Dahil	
Başvuru Formu	☐	
Beyan 1: Elde yıkama bulaşık deterjanlarının üretiminde kullanılan hammaddelerin üreticisi/tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan	☐	
Beyan 2: Elde yıkama bulaşık deterjanı üreticisi tarafından doldurulacak beyan	☐	
Genel Kriterler		
Ürüne Eklenen Maddeler	Dahil	Geçerli değil
Ürüne eklenen tüm maddelerin listesi (Ticari adı (varsa), kimyasal adı, CAS numarası, DID numarası, kullanım miktarı, işlevi ve nihai ürün formülasyonunda mevcut olan formu (suda çözünür folyo dahil) bilgilerini içeren)	☐	☐
Listelenen her madde için 23/06/2017 tarihli ve 30105 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni Ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik (KKDİK) uyarınca, Güvenlik Bilgi Formu (GBF)	☐	☐
Bir karışımın parçası olduğu için tek bir maddeye ait GBF mevcut olmadığı durumlarda, karışımın GBF’si	☐	☐
Referans Doz	Dahil	Geçerli değil
Kullanım dozajı talimatlarını içeren ürün etiketi veya kullanıcı talimat bilgisi	☐	☐
Kriter 1: Sucul ortam için toksisite	Dahil	Geçerli değil
Ürünün CDV_{kronik} hesaplamasını içeren belge	☐	☐
DID listesinde yer almayan her maddenin kronik veya akut toksisite ile aerobik biyobozunurluk değerlerini içeren imzalı beyan.	☐	☐
DID listesinde yer almayan her madde için kronik veya akut toksisite faktörünün hesaplanmasında kullanılan verilerle ilgili, o listenin B bölümünde açıklandığı gibi dokümantasyon	☐	☐
Kriter 2: Biyolojik bozunabilirlik	Dahil	Geçerli değil
Süpfaktanların biyolojik bozunabilirliği		
DID listesinin A Bölümünde yer almayan maddeler için ilgili dokümantasyon	☐	☐

Organik maddelerin biyolojik bozunabilirliği		
Ürünün aNBO ve anNBO hesaplamasını içeren belge	☐	☐
DID listesinin A Bölümünde yer almayan maddeler için:		
1) Aerobik ve anaerobik olarak biyolojik olarak bozunabilir olduklarını gösteren literatür veya diğer kaynaklardan alınan bilgiler ya da uygun test sonuçları	☐	☐

2) bozunabilirlik ile ilgili belgelerin mevcut olmaması halinde:		
- organik bileşiklerin adsorpsiyonu / desorpsiyonu ile ilgili belgeler	☐	☐
- organik bileşiklerin biyolojik olmayan birikimine ilişkin belgeler (BCF veya log K _{ow})		
Kriter 3: Palm yağı, palm çekirdeği yağı ve türevlerinin sürdürülebilir olarak tedarik edilmesi	Dahil	Geçerli değil
RSPO sertifikası veya herhangi bir eşdeğer ya da daha katı sürdürülebilir üretim şeması	☐	☐
Palm yağının kimyasal türevleri ve palm çekirdeği yağı için		
RSPO kredisi veya eşdeğeri	☐	☐

Kriter 4: Hariç tutulan ve kısıtlanmış maddeler	Dahil	Geçerli değil
Belirtilen hariç tutulan ve kısıtlanmış maddeler		
Kısıtlanmış maddeler		
Ürünün toplam P hesaplamasını içeren belge.	☐	☐
Zararlı maddeler		
Üründe kullanılan maddeler		
Ürünün belirlenen sınıflandırılma ya da etiketlenme kriterlerini karşılayacak şekilde, ağırlıkça %0,010 konsantrasyon limitinde ya da üzerinde madde içermediğini destekleyen GBF'ler	☐	☐
Üründe bulunan maddelerin istisna koşullarını karşıladığını destekleyen GBF'ler	☐	☐
Yüksek önem arz eden maddeler (SVHC)		
Yüksek önem arz eden maddelerin üründe bulunmadığını destekleyen GBF'ler	☐	☐
Koruyucular		
Tüm koruyucular için, kullanılan miktarın sadece koruyu amacı taşıdığını gösteren GBF'ler	☐	☐

Eklenen koruyucunun BCF ya da log Kow değerleriyle ilgili bilgi sağlayan belgeler	☐	☐
Ambalaj tasarımı	☐	☐

Renklendiriciler		
Eklenen renklendiricilerin GBF'leri	☐	☐
Eklenen renklendiricinin BCF ya da log Kow değerleriyle ilgili bilgi sağlayan belgeler	☐	☐
Renklendiricinin gıdada kullanımının onaylandığına ilişkin belge	☐	☐
Enzimler		
Eklenen enzimlerin GBF'leri	☐	☐

Aşındırıcı özellikler		
Ürüne ait GBF	☐	☐
Kriter 5: Ambalaj	Dahil	Geçerli değil
Ağırlık/amaca uygunluk oranı (Weight/utility ratio - WUR)		
Ambalajın %80'inden fazlasının geri dönüştürülmüş malzemelerden imal edildiğini kanıtlayan belgeler	☐	☐
Ürünün WUR hesaplamasını içeren belge	☐	☐
Geri dönüşüm için tasarım		
birincil ambalajın fotoğrafları veya teknik çizimleri	☐	☐
Kriter 6: Kullanıma uygunluk	Dahil	Geçerli değil
Ürünün gerekli minimum yıkama performansına ulaştığını gösteren test sonuçları	☐	☐
Test ve kalibrasyon laboratuvarları için ilgili uyumlaştırılmış standartlarda yer alan laboratuvar gerekliliklerine uygunluğu gösteren belgeler	☐	☐
Kriter 7: Tüketicinin bilgilendirilmesi	Dahil	Geçerli değil
Ürün etiketinin örneği	☐	☐
Kriter 8: Çevre Etiketinde Verilen Bilgi	Dahil	Geçerli değil
Ürün etiketinin bir örneği ya da Türkiye Çevre Etiketi'nin yerleştirildiği ambalajın tasarımı	☐	☐

Bölüm F: Taslak Sözleşme Örneği

ÇEVRE ETİKETİ KULLANIM SÖZLEŞMESİ

Mustafa Kemal Mah. Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9.km. No:278 Çankaya/Ankara adresinde bulunan **T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı**, bundan sonra “*Bakanlık*” olarak anılacaktır,

ile

..... adresinde bulunan (**firma ismi**), bundan sonra “*Çevre Etiketli Kullanıcısı*” olarak anılacaktır,

19.10.2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Etiketli Yönetmeliği’nin 13’üncü maddesi kapsamında aşağıda belirlenen konular üzerinde anlaşmaya varmıştır.

1. ÇEVRE ETİKETİNİN KULLANIMI

- 1.1 Bakanlık, işbu sözleşme ekinde (Ek-1) belirtilen ürünler için Çevre Etiketli Kullanıcısına yıllık kullanım ücretlerinin zamanında ödenmesi koşuluyla sözleşme tarihinden itibaren 4 yıl süre boyunca çevre etiketi kullanma izni vermektedir.
- 1.2 Çevre etiketi, işbu sözleşme ekinde (Ek-2) belirtildiği şekliyle kullanılır. Farklı renk, tasarım ve biçimlendirme ile kullanılamaz.
- 1.3 Çevre Etiketli Kullanıcısı, çevre etiketi kullandığı ürünler için başvuru dosyasındaki koşulları sözleşme süresi boyunca sağlamalıdır.
- 1.4 Kriterlere uyumu ve çevresel performansı etkilemeyecek değişiklikler için yeni bir başvuru yapılması gerekmez. Fakat, Çevre Etiketli Kullanıcısı bu tür değişiklikleri Bakanlığa yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür. Bakanlık, gerekli gördüğünde kriterlere uyumu doğrulamak için inceleme yapar veya yaptırır.
- 1.5 Çevre Etiketli Kullanıcısı, yanlış, yanıltıcı ve/veya Türkiye Çevre Etiketli Sistemine zarar verecek şekilde reklam, ifade, etiket veya logo kullanamaz.
- 1.6 Çevre etiketi kullanım süresi sona ermeden 180 gün önce talep edilmesi halinde teknik inceleme komisyonu tarafından yapılan/yaptırılan değerlendirmenin uygun olması durumunda çevre etiketi kullanım süresi yıllık kullanım ücretlerinin zamanında ödenmesi koşuluyla 4 yıl süre ile uzatılır. Değerlendirmede, herhangi bir uygunsuzluk tespit edildiğinde ise sözleşme feshedilir.
- 1.7 Kriterlerin güncellenmesi durumunda Çevre Etiketli Kullanıcısına 6 ay geçiş süresi verilir. 6 ay içinde kriterlere uyumluluğunun kanıtlanması gerekmektedir. Bu durumda, Çevre Etiketli Kullanıcısı sözleşmesini yenilemek istememesi durumunda stoklarında bulunan çevre etiketli ürünleri tüketmesi için sözleşme fesih tarihinden itibaren 6 ay süre verilir. 6 aydan sonra piyasaya arz edilen ürünlerde çevre etiketi logosu kullanılamaz.

- 1.8 Çevre etiketinin kullanma süresinin bitmesi veya yıllık kullanım ücretinin zamanında ödenmemesi durumunda Çevre Etiketli Kullanıcısı çevre etiketini kullanamaz.
- 1.9 Çevre etiketinin kullanımına ilişkin diğer hususlar için Çevre Etiketli Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri geçerlidir.
- 1.10 Sözleşme sona erdikten sonra işbu sözleşme kapsamındaki ürünler için çevre etiketi kullanılamaz.

2. ÜCRETLER

- 2.1 İşbu sözleşme, Çevre Etiketli Yönetmeliği'nin 23'üncü maddesinde ifade edilen ve Bakanlıkça her yıl belirlenen yıllık kullanım ücretinin zamanında ödenmesi koşuluyla geçerlidir. Yıllık kullanım ücreti son ödeme tarihleri ve kapsadığı dönem şu şekildedir:

	ne Zamanı
S.T + 1 Yıl)	İmzalanmadan Önce
Yıl)– (S.T + 2 Yıl)	Yıl)
Yıl)– (S.T + 3 Yıl)	Yıl)
Yıl)– (S.T + 4 Yıl)	Yıl)

*S.T.= Sözleşme Tarihi.

- 2.2 Madde 1.6 uyarınca sözleşmenin uzatılması durumunda, sözleşmenin uzatıldığı tarih Madde 2.1'de belirtilen sözleşme tarihi olarak kabul edilecektir ve yıllık kullanım ücreti bahse konu tarih dikkate alınarak ödenecektir.
- 2.3 Çevre Etiketli Kullanıcı tarafından işbu sözleşme kapsamı dışında farklı bir ürün için çevre etiketi kullanılmak istemesi durumunda sözleşme yenilemek amacıyla güncel başvuru ücretini ödeyerek Bakanlığa farklı bir başvuru yapılmalıdır.
- 2.4 Madde 1.4, 1.6 ve 1.7 kapsamında, teknik inceleme komisyonu masrafı ile komisyon tarafından yaptırılması istenen doğrulamalardan kaynaklanan masraflar Çevre Etiketli Kullanıcısı tarafından karşılanır. Çevre Etiketli Yönetmeliği'nin 15'nci maddesinin (ğ) bendi kapsamında teknik inceleme komisyonu oluşturma yetkisi Bakanlık tarafından Türk Standardları Enstitüsü'ne devredilmiştir.

3. ASKIYA ALMA VE FESİH

- 3.1 Çevre Etiketli Kullanıcısı, işbu sözleşmenin 1. Maddesindeki koşulları yerine getiremediği durumlarda bu durumu Bakanlığa bildirir ve yükümlülükler yerine getirilinceye kadar çevre etiketini kullanamaz. Çevre etiketinin kullanılmadığı sürelerde sözleşmenin devamı için yıllık kullanım ücreti işbu sözleşmenin 2. Maddesinde belirtildiği şekilde ödenir.
- 3.2 Bakanlık, çevre etiketi kullanıcısının Çevre Etiketli Yönetmeliği hükümlerini ihlal ettiğini tespit etmesi halinde bu durumu Çevre Etiketli Kullanıcısına iadeli taahhütlü olarak yazılı olarak bildirmek suretiyle

sözleşmeyi tek taraflı olarak feshedebilir ve çevre etiketi kullanma iznini iptal eder. Bakanlık iptal kararını web sitesinde veya uygun araçlarla duyurur.

3.3 Çevre etiketi kullanıcısı, Bakanlığa en az 3 ay öncesinden göndereceği yazılı bildirim ile her zaman sözleşmeyi feshedebilir ve çevre etiketi kullanımından vazgeçebilir. Bildirimde belirtilen sözleşme fesih tarihi Madde 2.1’de belirlenen dönem aralığında ise ilgili döneme ait yıllık kullanım ücretinin ödenmesi gerekmektedir.

4. YÜKÜMLÜLÜKLER

- 4.1 Çevre Etiketli Kullanıcısı, çevre etiketini işbu sözleşme kapsamındaki ürünler için bir garanti veya teminatın konusu yapmayacaktır.
- 4.2 Bakanlık, çevre etiketi verilmesi veya kullanımından kaynaklı olarak çevre etiketi kullanıcısı veya üçüncü bir tarafın uğradığı zarardan sorumlu tutulamaz.
- 4.3 Bakanlık, işbu sözleşme kapsamındaki ürünler ile ilgili şikâyetten Çevre Etiketli Kullanıcısını haberdar eder ve çevre etiketi kullanıcısının şikayete tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde cevap vermesini ister.
- 4.4 Madde 1.5’de belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden ortaya çıkacak zararların Çevre Etiketli Kullanıcısı tarafından karşılanması talep edilebilir.

5. DİĞER KONULAR

- 5.1 İşbu sözleşme, aşağıda yer alan en son imza tarihinden itibaren geçerlidir.
- 5.2 İşbu sözleşme kapsamındaki uyuşmazlıklarda Ankara İdare Mahkemeleri yetkilidir.

Yetkili Kişi
(Çevre Etiketli Kullanıcısı)

Genel Müdür
(Bakanlık)